

Sreda, 8. oktobar 2003.
Statusna konferencija
Svedok Milan Milanović
Otvorena sednica
Optuženi je pristupio Sudu
Početak 9.04 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Najs (Nice).

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, Tužilaštvo je htelo da uloži zahtev da sledeća dva svedoka tokom glavnog ispitivanja uglavnom potvrde tačnost potpisane izjave svedoka. Pisani zahtev za ova dva svedoka je bio poverljive prirode zato što je jedan od svedoka zaštićen pseudonimom sve dok ne počne da svedoči. Pošto je optuženi ovde i čim svedok uđe biće jasno kako se on zove. Dakle, ta dva svedoka su prvo Milan Milanović, a zatim general Rupert Smit (Rupert Smith). Prvog će ispitivati moja koleginica Uerc-Reclaf (Uertz-Retzlaff), a drugog ću ispitivati ja.

SUDIJA MEJ: Moram da vas prekinem. Mi smo se pripremili samo za prvog svedoka. Još nismo uopšte stigli da se bavimo drugim svedokom.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, pre kraja jutarnje sednice mi ćemo vam dostaviti preliminarni nacrt njegove izjave. Pošto je ovaj naš zahtev bio poverljive prirode, sad ću da vam objasnim predlog koji je usledio posle odluke Žalbenog veća od 30. septembra, kada je bilo odlučeno da može da se usvoji takav postupak, pod uslovom da Pretresno veće ustanovi da je to u interesu pravde. Pre svega, takav postupak odražava to da profesionalne sudije mogu time da se bave, a tiče se pismenog materijala i u skladu je sa modernom praksom u raznim zemljama gde sude profesionalne sudije. Drugo, to bi omogućilo da se izvede više dokaza od strane Tužilaštva u ovo ograničeno vreme koje nam je preostalo, i treće, to je nešto što bi moglo da ide u prilog optuženom, zato što on tokom unakrsnog ispitivanja može mnogo brže da odredi ona područja koja su sporna između optuženog i Tužilaštva.

U svakom slučaju, to će optuženom omogućiti da se bolje usredsredi na sporna područja i isto tako da odredi pitanja o kojima Pretresno veće treba da odluči. Prema tome, ta koncentracija pažnje može da ide samo u prilog optuženom, prema tome, bar što se ova dva svedoka tiče, postoje neki određeni problemi koje ćemo možda biti u stanju da rešimo za buduće svedoke. U svakom od ovih slučajeva svedoci su dali izjave svedoka koje treba da se dopune i koje u nekim delovima zamenjuju ovi rezimei svedoka. A to je sve u skladu sa onom odlukom Žalbenog veća od 30. septembra. Mi smo naravno svesni toga da optuženi govori engleski, iako smo mi do sada radili po principu toga da smo dužni da mu sve dostavimo na njegovom maternjem jeziku. Ja za sada ne tražim da se to menja, osim ukoliko Pretresno veće ne smatra drugačije. Što se tiče ova dva svedoka, rezimei njihovih izjava su na engleskom jeziku. U oba slučaja su navedeni pasus po pasus, dakle u svakom pasusu je navedeno šta je već pokriveno u izjavi svedoka koju će svedok da potvrdi i koju je već potpisao. Ja ču da zamolim Pretresno veće da samo ona područja koja nisu pokrivena, ne, oprostite, da dozvoli da sva ona područja koja su već obrađena u potpisanoj izjavi svedoka, da tu proceduru skratimo ili da je rezimiramo, ukoliko već nije rezimirana u rezimeu izjave. Za buduće svedoke možda će biti moguće da rezimei njihove izjave budu pripremljeni istovremeno i na BHS-u i na engleskom i moguće je da će to da bude urađeno odmah posle pripremnog rada sa svedocima. Na žalost, nismo uspeli to da završimo i sa ova dva svedoka.

SUDIJA MEJ: Čekajte da vidimo da li sam vas ja dobro shvatio. Ono šta vi tražite da mi uradimo je da usvojimo potpisano izjavu svedoka i takođe i neka dopunska područja u rezimeu izjave svedoka.

TUŽILAC NAJS: Ne, ne. Ja sam pogrešio. Nisam vam to dobro objasnio. Za ove svedoke predlažem da radimo prema rezimeu njihove izjave i da se uživo svedoči o onim stvarima koje nisu pokriveni njihovom izjavom svedoka, samo zato što to nismo uspeli da dostavimo optuženom na BHS-u.

SUDIJA MEJ: Znači hoćete da se usvoji izjava svedoka.

TUŽILAC NAJS: Tako je.

SUDIJA MEJ: I ovo sve dopunsko? O tome će svedok da svedoči uživo? Da prvo rešimo situaciju za ova dva svedoka, a za ostale ćemo kasnije.

SUDIJA KVON: I po vašem mišljenju, vi smatrate da optuženi ima dovoljno vremena da se pripremi za svoju odbranu samo na osnovu rezimea izjave, koju treba da mu dostavite koliko unapred?

TUŽILAC NAJS: Mi se uvek trudimo da to dostavimo što je moguće pre. Ne mogu da vam tačno kažem kad smo dostavili rezime izjave Milanovića, ali rezime izjave za Ruperta Smita smo dostavili u preliminarnoj formi, mislim juče, i treba danas da dostavimo još jedan. Mi se trudimo da ovo dostavimo što je moguće ranije. To, naravno, zavisi od svedoka i od situacije i kao što mi svi znamo, optuženi dolazi ovamo u sudnicu spremar, dobro pripremljen da postavlja pitanja svedocima.

SUDIJA KVON: A kakav je stav Tužilaštva po pitanju dokumenta, dokaznih predmeta? Hoćete li njih obrađivati tokom živog svedočenja ili kako?

TUŽILAC NAJS: Ja mislim da što se tiče bar ova dva svedoka, to ćemo sve da radimo uživo. Što se tiče kasnijih svedoka, to će verovatno da zavisi od toga da li će se ti dokazni predmeti dostavljati optuženom zajedno sa izjavom svedoka, kad se ona bude dostavljala i ukoliko nije potrebno da se dopunski objašnjavaju ti dokazni predmeti, onda to možemo da uradimo tako, dakle, putem izjave svedoka, ali to će naravno da zavisi od svakog pojedinačnog slučaja.

SUDIJA ROBINSON: Nije nam sasvim jasno kakav status vi želite da mi damo ovom rezimeu izjave svedoka. Do sada ovi rezimei nisu imali status dokaznog predmeta, dokaza. Kako ovo Pretresno veće gleda na njih, ovi rezimei, izjave svedoka, su samo bili jedno administrativno pomagalo nama za razumevanje ovoga i nije se nikada od nas tražilo da ovim rezimeima dajemo status dokaznog predmeta, čak i ako ih potpiše svedok. Tu se jednostavno radi o rezimeu.

TUŽILAC NAJS: Što se tiče ova dva svedoka, ukoliko vi usvojite moj zahtev, tu se ništa neće menjati. Za naredne svedoke, svedoci će rezime potpisati i potvrditi i to će služiti samo kao dopuna izjavi svedoka.

SUDIJA MEJ: Možda bi bilo prikladno da se sada bavimo samo sa ova dva svedoka, što znači da ne moramo da uzimamo u obzir rezime.

TUŽILAC NAJS: Da.

SUDIJA MEJ: I kao što je sudija Robinson (Robinson) rekao, do sad smo rezime smatrali samo jednim administrativnim pomagalom, koji nam je olakšavao praćenje iskaza svedoka, ali nije imao nikakvu dokaznu vrednost.

TUŽILAC NAJS: Možda bi trebalo ove rezime da nekako preimenujemo, da im damo neko drugo ime.

SUDIJA MEJ: To je nešto o čemu treba svi možda da razmislimo. Ali da li ćete tražiti u ovim slučajevima da se usvoji i izjava svedoka?

TUŽILAC NAJS: Pa to sve zavisi. Recimo ukoliko imamo jednu stvarno veliku, obimnu izjavu i samo jedan njen deo je relevantan za suđenje i onda ukoliko pored toga imamo i dopunsku izjavu ili rezime koji je više usredsređen na ona pitanja koja nas interesuju, onda možda ne bi trebalo da vas opterećujemo sa tim, ni vas ni optuženog ni amikuse, i da vas prisiljavamo da se bavite tim opširnim izjavama i da tako trošimo vreme svih nas ovde.

SUDIJA MEJ: Oprostite što vas prekidam, ali druga stvar koju treba da razmotrimo je onaj deo koji se bavi postupcima i delima vladanjem optuženog. Da li je u interesu pravde da se ta vrsta svedočenja daju uživo ili ne. Ali o ovome naravno možemo da diskutujemo i kasnije.

TUŽILAC NAJS: Da, časni Sude, i naš stav bi bio da treba početi od jednog čistog lista. Što se tiče generala Ruperta Smita, on tek danas dolazi, znači, mi tek treba da počnemo pripremni rad sa njim i da sastavimo preliminarni rezime. Prema tome, ja ću tek danas popodne moći da vam kažem nešto više o tome.

SUDIJA MEJ: Da bi gospodin Kej (Kay) i gospodin Milošević mogli da shvate o čemu se radi ovde, moram da vam objasnim da je odluka Žalbenog veća za koju sam vam juče rekao da nas obavezuje, odluka po interlokotornoj žalbi od 30. septembra. Ja ću sada rezimirati sadržaj te izjave tako da može javno da se iznese, kao i bilo koja druga argumentacija koju vi želite na ovo da dodata. Dakle, u toj odluci stoji da je prema Pravilu 89(F) dozvoljeno da se usvoji pisana izjava svedoka onda kada se svedok nalazi u sudnici i može da bude unakrsno ispitani i kada potvrди da je u toj izjavi sve tačno

navedeno od onoga o čemu je on imao da svedoči. Pretresno veće treba da razmotri mogućnost usvajanja dokaza u skladu sa ovom odlukom, dakle, to je naša obaveza da donosimo odluke u skladu sa odlukom Žalbenog veća. Pretresno veće takođe treba da odredi ovo, da doneše svoju odluku u svetu interesa pravde, uzimajući u obzir okolnosti koje prate svedočenje svedoka i iskaz svedoka. Dakle mi, uzimajući sve to u obzir, treba da odredimo da li ćemo dozvoliti da se ovaj dokazni materijal usvoji u pismenom obliku. Faktori koje Pretresno veće mora da uzme u obzir uključuju dokazni materijal koji govori o postupcima i vladanju optuženog i činjenicu da Pretresno veće ne može, možda ne može da proceni kredibilitet svedoka, ukoliko taj svedok ne svedoči uživo tokom glavnog ispitivanja. Takođe treba uzeti u obzir princip pravičnog i javnog suđenja. Ja sam, dakle, ovim rezimirao odluku Žalbenog veća, koje nas obavezuje, kao što sam vam već rekao. Mi sad treba da izradiamo jednu proceduru, jedan postupak kojeg ćemo se pridržavati i naravno, zavisi od svedoka do svedoka, kako ćemo mi ovo da tumačimo. Hoćete vi prvi gospodine Kej, ili gospodin Milošević?

PRIJATELJ SUDA KEJ: Ja sam mislio da vi objašnjavate ovu odluku optuženom.

SUDIJA MEJ: Da, jesam, objašnjavao sam. Izvolite, gospodine Miloševiću. Vi ste čuli kakvo je pravno stanje i uzimajući u obzir to da u ovom trenutku razmatramo svedočenje Milana Milanovića i da uskoro takođe treba da odlučimo o svedočenju generala Smita, da li ima nešto šta biste vi želeli da kažete o ovome. Ako imate, izvolite sada.

OPTUŽENI MILOŠEVIC: Gospodine Mej, smatram da vi treba da odbijete ovaj zahtev i ja se tom zahtevu kategorično protivim, jer se to praktično svodi na ukidanje glavnog ispitivanja. Ja sam video ovo šta je gospodin Najs podneo, kaže: "Poverljivi podnesak Tužilaštva vezan za podneske po Pravilu 89(F)" (Confidential motion concerning the admission under Rule 89(F)). Pravilo 89(F), evo imam ovde pred vama vaša pravila, kaže: 'Pretresno veće svedočenje svedoka može primiti usmeno ili kad to dopuštaju interesi pravde u pismenoj formi'. Ja mislim da interesi pravde ne dopuštaju da se glavno ispitivanje obavi na ovakav način u pismenoj formi, jer ispada da ona gospodin Najs, odnosno njegova strana polazi o pretpostavke da oni unapred tvrde da će svedok da svedoči onako kako piše u izjavci, a niko ne zna kako će svedok da svedoči dok se ne obavi glavno ispitivanje. Na kraju krajeva,

mi smo imali ovde sijaset svedočenja svedoka u glavnom ispitivanju, koji su osporili određene svoje, navodno svoje tvrdnje u izjavama. Prema tome, interes pravde i pravičnosti upravo zahteva da postoji glavno ispitivanje. A ako se podje od fikcije da je neoboriva prepostavka da oni znaju kako će svedok svedočiti u glavnom ispitivanju, zašto bi onda uopšte postojala institucija glavnog ispitivanja. Osim toga, prepostavljam da je elementarno pravo da se dokazi i svedočenja iznesu u mom prisustvu javno, dakle, ne u kabinetu gospodina Najs, pa se onda to ovde predstavi, nego ovde, u ovoj prostoriji, javno pred svima, kako bi onda u unakrsnom ispitivanju mogli da se koriste odgovarajući elementi tog ispitivanja koje su u interesu pravde i pravičnosti. Mi smo imali do sada po Pravilu 92bis pismena ispitivanja, ali Pravilo 92bis, po onome kako ste ga vi objasnili i kako ovde piše, podrazumeva onda da se ima jedan suženi okvir nekih okolnosti na koje taj svedok dokazuje. I ti svedoci po Pravilu 92bis nemaju nikakve konkretnе veze sa bilo čim što se stavlja na teret, već govore o opštim okolnostima. A ovaj svedok navodno govori o nekim sastancima sa mnom, pa govori o ulozi JNA, policije i tako dalje, nizu pitanja za koja je apsolutno nezaobilazno glavno ispitivanje. Mi bi morali da ga čujemo šta će on o tome da kaže, pa tek onda da se može da obavi unakrsno ispitivanje. Niz pitanja. Pa onda ovde video sam u ovoj gomili materijala, pogledajte, molim vas, evo ova dva bajndera, tu se uvode neki presretnuti razgovori koje sve treba svedok da potvrdi. On treba ovde da, da pred nama čuje te razgovore, pa to su razgovori između raznih ljudi za koje mi ne znamo uopšte da li je on ikad sreo ili nije, između potpuno trećih lica. O čemu se tu radi? Na kraju krajeva, ne mogu uopšte da prepostavim da možete da prihvativate, upravo s pozivom na ovo pravilo gde se kaže, a to je rekao i gospodin Najs u ovom svom objašnjenju, da se to može uraditi kada je u interesu pravde. Ovo je upravo protiv interesa pravde da nema u celini glavnog ispitivanja, već da se onda onda preskače po svim ovim mogućim papirima koje niko ne zna šta sve u njima ima, jer to su uvek gomile stranica koje se ovde preko raznih svedoka koji s njima nemaju veze pokušavaju da ubace. Ja sam jutros, i da ne zadržavam dalje oko toga, mislim da je moje kategorično protivljenje sasvim razložno, ja sam jutros dobio i ovaj rezime na engleskom jeziku, koji je potpisani. Pa se stvarno pitam kako uopšte svedok može da potpiše rezime na engleskom kad ne govori engleski. Drugo, rezime piše gospodin Najs, ne piše svedok. Šta znači potpisivanje nekog papira koji ne potiče od svedoka? I ja sam razumeo da rezime je neko pomoćno sredstvo da se lakše prati ...

SUDIJA MEJ: Ja prepostavljam da ćete vi ustanoviti, da ste već ustanovili da i najveći broj izjava svedoka nisu napisali sami svedoci već istražitelji.

OPTUŽENI MILOŠEVIC: Ja jesam to ustanovio i upravo sam pomenuo ma- ločas da ste imali bezbroj primera da svedoci kažu da, kako je rekao jedan od njih, „ni pijan ne bi napisao to što piše u izjavi“, koja je navodno bila njegova. Prema tome, ako nema glavnog ispitivanja, onda nema nikakvog rizika za drugu stranu da što god ovde napiše kao navodnu izjavu svedoka, bude uzeto u razmatranje kao istina. Mislim, ovo što traži gospodin Najs je potpuno suprotno interesima pravde i pravičnosti.

SUDIJA MEJ: Hvala vam. Gospodine Kej, želite li vi nešto da dodate ili ovo predstavlja celu argumentaciju?

PRIJATELJ SUDA KEJ: Mislim da treba istaći da Žalbeno veće nije reklo da pravilo nalaže da svaka izjava može da bude uvrštena na ovaj način.

SUDIJA MEJ: Pa ja se nadam da sam ja to dobro objasnio, da je nam nalože- no da treba da se uloži zahtev za svakog pojedinačnog svedoka.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Da, ja isto tako moram da kažem da što se Tužilaštva tiče, oni nameravaju da primene tu odluku na svakog svedoka, nezavisno od toga kako se definišu interesi pravde i to je potpuno jasno iz njihovog podneska. Oni su to najavili. Mislim da Pretresno veće stoga treba da bude veoma oprezno i veoma budno i da u svakom pojedinačnom slučaju treba da razmatra u čemu se tu zaključuju interesi pravde. Ja mislim da u celoj ovoj izjavi postoji dokazni materijal koji se tiše postupaka i vladanja optuženog, a takođe se iznose i stvari koje se tiču drugih članova zajedničkog zločinačkog poduhvata. Takođe postoje dokazi koji se tiču toga koliko je optuženi bio blizak tome, u svetu one definicije koja je data u *Predmetu Galić*, takođe postoje izjave svedoka koje se tiču učešća JNA i policije u određenim područjima za koje se tvrdi da je ovaj optuženi krivično odgovoran. Ono šta je optuženi iznosio što se ticalo rezimea izjave je to da нико nije potvrdio da se taj rezime, da se taj rezime preveo konkretnom svedoku. A svedok ga potpisuje na engleskom jeziku. Prema tome, optuženi je izneo koji sve rizici mogu da postoje, da proističu iz toga ukoliko se takva izjava usvoji kao dokazni materijal i Pretresno veće je sa tim upoznato. Po našem mišljenju, ovo nije prikladan slučaj da se na ovaj način usvaja dokazni materijal u ovom

obliku, upravo zbog važnosti izjave i njenog sadržaja vezano za optužbe kojima se tereti ovaj optuženi. U interesu pravde, po našem mišljenju, mislim da treba usvojiti argumentaciju optuženog i ovaj svedok treba da u potpunosti svedoči uživo. Nema nikakve svrhe da se neki paragrafi izdvajaju, neki paragrafi gde on ne pominje optuženog ili ključne stvari, zato što su to samo paragrafi koji se tiču konteksta. Ova izjava ide u samu suštinu optužnice za Hrvatsku, gde se tvrdi da je optuženi krivično odgovoran za ona dela koja mu se u optužnici stavlja na teret. Nadam se da je ovo bilo dovoljno. Da li vam je još nešto potrebno?

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Kej, šta mislite kakva izjava bi mogla da se usvoji u svetu odluke Žalbenog veća?

PRIJATELJ SUDA KEJ: Mi smo se ograničili na one izjave po Pravilu 92bis gde Tužilaštvo shvata da postoje neka pitanja po kojima mora da se izvrši unakrsno ispitivanje, bilo da se pominje JNA, bilo da se pominje nešto drugo što je vezano za optužnicu. Žalbeno veće ovde jasno stavlja do znanja da se Pravilo 92bis može da primeni onda kada svedok nije prisutan u sudnici, ali Pravilo 89(F) nije način da se usvaja dokazni materijal, već je način da se iskombinuje usmeno svedočenje zajedno sa pismenim. Kao što sam rekao, po meni je opseg ovog pravila veoma ograničen i oni primeri koje je navelo Žalbeno veće se tiču osporavanja prethodnih nekonzistentnih izjava. Ukoliko pogledamo primere koje su naveli amikusi, oni su to naveli i to se spominje u ovoj odluci Žalbenog veća 30. septembra, u paragrafu 14 te odluke, oni su, dakle, koristili vrlo ograničene primere. To se nikako nije odnosilo na jedno opšte usvajanje dokaznog materijala na ovaj način.

SUDIJA ROBINSON: Vi smatrate da ne bi bilo prikladno u ovom slučaju da se možda o delu izjave svedoči uživo, a da se deo izjave usvoji u pismenom obliku?

PRIJATELJ SUDA KEJ: U odnosu na ovu izjavu, čitava se izjava odnosi na događaje u Krajini i učestovanje ovog optuženog i drugih političara, kao i vojnih vođa u događajima koji su se tamo odvijali. Tamo postoje odlomci za koje možemo da kažemo da nisu relevantni ili da nisu od središnje važnosti i da ništa ne dodaju onome što je rečeno, ali možda je potrebna neka rečenica koja povezuje jedan trenutak o kojem se svedoči sa nekim drugim važnim trenutkom. Ali kada pogledamo celu izjavu, ne bismo puno dobili

ako bismo izvadili po koji odlomak tu i tamo. Ako pročitate čitav rezime, vi-dećete da se čitava izjava bavi učestvovanjem JNA, političara ...

SUDIJA MEJ: Ako bi neko izvadio akte, ako bi neko izvadio dela i postupke optuženog, onda bi se uklonio deo te izjave. Inače ova odluka predstavlja nešto šta nije u skladu sa našom prethodnom praksom. Očito je upravo to bila namera Žalbenog veća, inače bi oni jednostavno potvrdili našu odluku, šta nisu učinili. Oni su otvorili vrata za promenu prakse, a upravo to je ono na šta nas poziva tužilac, do koje mere mi to trebamo da učinimo ili da se vratimo na staru proceduru. Ja ne znam, činjenica je da uvek moramo da uzimamo u obzir interes pravde, ali zašto ne bi bilo moguće, kao što smo i u drugim predmetima radili, da se dokazi predoče delom pismeno, a delom usmeno. To nisam uspeo da pratim u vašem izlaganju.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Časni Sud spominje se ovaj određeni slučaj, kao i šire pitanje. Tamo gde se govori direktno o gospodinu Miloševiću, to može lako da se odredi, ali postoje drugi odlomci koji se bave drugim učesnicima zajedničkog zločinačkog poduhvata, a to su na primer, Babić, Martić, Stojčić, Mladić, toliko ih ima da je to čitava priča ovog svedoka kojeg Sud treba da sasluša uživo. Uplitanje JNA i policije iz Srbije, srpske tajne službe, sve to se provlači kroz čitavu izjavu. Vi možete da izvadite one odlomke koji samo predstavljaju pozadinu, dakle, daju kontekst, ali kao što sam rekao, time ne bismo puno dobili. Ja ne želim ovde da iznosim argumente protiv odluke Žalbenog veća, ali ono šta ja želim da naglasim je da odluka, u toj odluci nije rečeno da je to potpuno odstupanje od prethodne procedure, već po mom mišljenju, tu se sasvim jasno kaže da se gleda na reči koje se nalaze u Pravilu 89(F), gde se jasno kaže da se dopušta da se usvaja i usmeno i pismeno svedočenje. Pretresno veće to mora da uzme u obzir, sva pitanja u određenom konkretnom suđenju. Možda bi bilo sasvim drugačije da smo tu odluku dobili na početku suđenja gospodinu Miloševiću. Možemo da zamislimo da bi u delu postupka za Kosovo mogli na taj način tretirati neke delove tamoznjih dokaza, ali sada se bavimo vrlo centralnim pitanjima, a upravo sada nam se sugeriše da primenimo ovu metodologiju. Možda to nije prikladno za Tužilaštvo, možda to nije toliko brzo koliko bi oni želeli, ali ovi svedoci su važni svedoci koje ovo Pretresno veće treba da sasluša u interesu pravde. Možda bi se dobila vrlo jednostrana slika ako ovog svedoka ne saslušamo temeljno u glavnom ispitivanju, ako se počne jednostavno sa unakrsnim ispitivanjem, a da nije postavljena nikakva podloga, nikakav temelj. Pitanja

na koja se oslanja tužilac nisu konkretno iznešena pred Sudom u svedočenju uživo, a sa svedokom ovakve važnosti za suđenje, mi smatramo da je važno da se dokazi saslušaju na pravičan način. Teško je da se Pretresno veće pozabavi ovakvom odlukom u ovoj fazi suđenja. Da je do toga došlo u ranijoj fazi suđenja, onda bi efekat bio sasvim drugačiji, bio bi sasvim drugačiji i u drugim predmetima.

SUDIJA ROBINSON: Zašto vi smatrate da bi to bilo prikladnije u delu postupka koji se bavio Kosovom?

PRIJATELJ SUDA KEJ: To je zbog toga što smo čuli mnoge svedoke o činjenicama, imali smo svedoke koji su govorili o Račku (Recak) pet nedelja. Imali smo svedoke iz raznih opština, a mnoga ta svedočenja su bila kumulativna.

SUDIJA ROBINSON: Molim vas da nastavite.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Čekao sam prevodioca da me stigne. Dakle, nešto što nije bilo u direktnoj vezi sa optuženim, to su bili dokazi koji nisu govorili direktno o postupcima i ponašanju optuženog i možemo da vidimo da bi se u tom delu to pravilo moglo da primeni, odnosno taj postupak da bi to moglo da se primeni i da bi to bilo u interesu pravde, jer bi celokupno suđenje bilo pravično. Ali to je vreme sada prošlo, a Tužilac je imao vrlo promišljenu strategiju koja se odnosila na onaj deo koji se tiče Kosova, premda je Pretresno veće dovoljno jasno naznačilo da je dovoljno čulo o tim incidentima i Pretresno veće je podsticalo Tužilaštvo da krene dalje. Možemo da razumeamo da bi u toj fazi bilo prilike da se primeni takva odluka Pretresnog veća. Možda će i u ovom delu suđenja biti sličnih svedoka, ali gledajući popis koji sad imamo, ne izgleda da je tako. To je bila odluka gde Žalbeno veće nije primenjivalo odluku u vezi samo sa ovim suđenjem. Ta je odluka bila šire prirode o tumačenju pravila.

SUDIJA MEJ: Da, ali učinak toga je bio da argumenti koje vi iznosite, naime, da Pravilo 92bis koje se odnosilo na ovakva pitanja, više nije glavni faktor. Oni su prihvatali i argument tužioca da veću važnost ima Pravilo 89(F) i zbog toga moramo da gledamo na stvari i sa drugačijeg stajališta. Moramo da se odmaknemo od pojma koji postoji i u anglo-saksonском праву, da svako svedočenje mora da se da usmenim putem. Vi znate da je ovaj Međunarodni sud suočen sa fundamentalnim pitanjem, kao i svaki sud koji se bavi

ovako velikim predmetima, a to je koja količina dokaza može da se iznose usmeno. I možda je upravo ova odluka put napred, a to je da dopustimo da se glavni dokazi, odnosno dokazi u glavnom ispitivanju daju u pismenom obliku, a da naravno postoji mogućnost unakrsnog ispitivanja. To je vrlo važno i pravila to još uvek naglašavaju. Pitanje je da li smo vezani starim pravilom da sve mora da se iznosi usmeno, jer nikada ne znate šta će neko da kaže kada usmeno svedoči, ili moramo da primenimo novo pravilo, po kojem bi veliki deo dokaza morao da bude podnet pismeno, možda ne svi dokazi, ali sigurno veći deo, a da svedoka optuženi može jednostavno unakrsno da ispituje. To se ne odnosi samo na Tužilaštvo, to se odnosi na čitavo suđenje, kako ćemo da ubrzamo čitavo suđenje na pravičan način, i ovo je možda jedan način da postignemo ravnotežu.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Ja se u potpunosti slažem sa čašnim Sudom, jer je ovo možda velika promena u odnosu na slična suđenja, na suđenja ovakvog značaja u budućnosti. To možda neće puno da promeni način vođenja suđenja kada je u pitanju optuženi koji je bio, na primer, stražar u logoru pa su svi dokazi vezani direktno uz tu vrstu optuženog. Moramo da shvatimo da ovi predmeti imaju hijerarhijsku prirodu i da su različite širine kad je pitanje kakvi se dokazi prihvataju, ali da bi odgovorio na pitanje časnog Suda, odgovor je vrlo jednostavan, a to je u ovom pravilu stoji što je u interesu pravde. Interes pravde je najvažniji faktor koji treba da odredi odluku koju će da donese časni Sud. U ovoj fazi, moramo da budemo svesni svih širih implikacija ove odluke i moguće primene te odluke u drugim suđenjima i kod određenih tipova svedoka. Sve to možda neće da bude u interesu pravde u ovom predmetu. Možda hoće u odnosu na neke svedoke, kao što sam rekao, ali u odnosu na važne svedoke to još uvek treba da se primeni na svakog pojedinih svedoka pred ovim Sudom.

SUDIJA KVON: Dakle, vaša interpretacija odluke Žalbenog veća je da je ta odluka nešto što uklanja neke proceduralne zahteve iz Pravila 92bis, ali se zadržava na osnovni režima prihvatljivosti pismenih izjava. Na primer, nije vam potreban pravni referent da uzima pismene izjave, ne treba da se ide na teren, dakle, vi smatrate da se samo praktični, proceduralni zahtevi menjaju.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Upravo tako, časni Sude. Pravilo 92bis se odcepljuje od glavnog toka pravila da bi se primenilo samo na određenu kategoriju sve-

doka. Žalbeno veće tvrdi da u osnovi ovo treba da bude zamena za usmeno svedočenje, a kada se svedok pojavi pred Sudom i kada se unakrsno ispituje ili kad on potvrди tu izjavu, time se on automatski premešta u kategoriju usmenih svedoka. Dakle, Pravilo 92bis mora da se vidi kao jedan odvojeni skup pravila. Pravilnik (Rules of Procedure and Evidence) u onom delu u kojem se bavi prihvatljivošću dokaza traži da se uzimaju u obzir interesi pravde i da se primenjuju uobičajena opšta pravila, jer Žalbeno veće nije reklo ništa iznenađujuće, nije reklo "ovo je nova procedura i ubuduće morate da vodite suđenja na nov način". Ono je prepustilo odluku Pretresnom veću u svakom konkretnom suđenju da vidi šta je prikladno u tom predmetu. Treba videti šta je moguće. Ako pogledamo transkript, znamo da je ovo Pretresno veće imalo predmete gde su svedoci došli pred Sud i jednostavno usvojili svoju izjavu i obe strane su se sa tim složile. Ta odluka potvrđuje praksu koja je postojala u mnogim predmetima pred ovim Sudom, gde su se obe strane složile. Žalbeno veće je zaključilo da postoje okolnosti kada su pismene izjave prihvatljive, a to je: prvo, kada se obe strane slažu o tome, a drugo, kada se izjava koristi za unakrsno ispitivanje i usvaja se kao dokaz kao rezultat tog unakrsnog ispitivanja. Ali mogu da postoje i druge situacije, na primer pismeni dokumenti koji sačinjavaju deo izjave.

SUDIJA KVON: Ne znam da li ste odgovorili na pitanje uvaženog sudije Robinsona. Dakle, kad kažete da jedan deo može da se usvoji u pisanom obliku, a neki deo u usmenom, to se ne odnosi na ova dva svedoka.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Izvinjavam se, ja sam shvatio da je časni Sud pitao o ovom svedoku. Dakle, kod prvog svedoka kojeg mi sada očekujemo, mislim da to nije izvodljivo, ali kod drugih svedoka moguće je da se zamisli da se primeni ovakav postupak ako to ima smisla. Sud mora da bude svestan da može da dođe do situacije kakvu je spomenuo gospodin Najs, na primer gde dobijamo opsežnu izjavu od koje veći deo nema nikakve veze sa dotičnim predmetom, a svedok samo u malom delu te izjave govori o nečemu što je relevantno za to suđenje. Tu postoji opasnost, jer mogu da se otvore nepotrebna pitanja, koja će samo da opterete suđenje, a nisu bitna za predmet. Ali one izjave gde je to u interesu pravde, tu možemo da primenimo ovakav postupak, ali kada je reč o ovom svedoku Milanoviću, mi smatramo da on uopšte ne spada u tu kategoriju.

SUDIJA ROBINSON: Žalbeno veće nije definisalo šta je interes pravde, ali je identifikovalo neke faktore koji bi mogli da budu relevantni pri donošenju odluke o tome da li su zadovoljeni interesi pravde. Činjenica da Pretresno veće ne bi moglo da proceni kredibilitet svedoka tokom glavnog ispitivanja, da se dokazi tužioca prihvataju, a da se proveravaju samo u unakrsnom ispitivanju i prihvatanje pismenih izjava kao dokaza je protiv principa pravičnog i javnog saslušanja. Žalbeno veće je zatim navelo da ovi faktori mogu da budu relevantni pri odluci da li je takva izjava u interesu pravde po Pravilu 89(F). Ja pokušavam iz onoga šta ste vi rekli, gospodine Kej, da izvučem neko načelo. Meni se čini da vi kažete da je ova izjava toliko važna, da je ona toliko bitna za hrvatski deo optužnice da vi smatraste da to svedočenje mora da se da uživo.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Da, časni Sude, u odnosu na ovog konkretnog svedoka.

SUDIJA ROBINSON: A vi isto tako kažete da ne bi bilo prikladno u ovom slučaju da se napravi onakav rez kakav smo učinili u prošlosti.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Ne bi imalo nikakve svrhe to da se učini, jer su svi odломci povezani. Težište u izjavi ovog svedoka je na onima koji su povezani sa događajima u SAO Krajini, na uticaju Beograda, uloge JNA i policije, na političkim događajima počevši od 1991. godine kada se on uključio u politiku, do Kosova. U stvari, njegova izjava zapravo je priča o celom tom periodu kada je reč o Krajini. Načela koja su tu bitna su ona koja su amikusi uvek navodili u svojim dokumentima i svojim žalbenim podnescima, ali jasno da Žalbeno veće želi da se ta odluka primenjuje u svakom pojedinačnom slučaju, dakle, da se odluka o primeni te njihove odluke donosi u svakom pojedinačnom slučaju.

SUDIJA ROBINSON: Da bismo bili praktični, ovo vreme koje trošimo na ove argumente mogli smo da potrošimo na glavno ispitivanje. Zahvalni smo za vaše podneske, gospodine Kej.

TUŽILAC NAJS: Mogu li ja dalje nekako da pomognem Sudu?

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS: Što se tiče kritike da nismo primenili ovo u delu predmeta koji se bavio Kosovom, mislim da ne možete da nas kritujete što smo tokom čitavog ovog predmeta tražili proceduralne reforme. Deo postupka u vezi sa Kosovom, kada je reč o glavnim dokazima trajali su vrlo kratko, ja mislim da to može da se izjednači sa recimo pet nedelja rada jednog nacionalnog Suda, recimo. To nije loše da bi se dokazao rat, zar ne? A potrošeno je vreme i na unakrsno ispitivanje. Toliko o tome. Mi shvatamo da je ovo vrlo važna odluka i da ona postavlja pravilo, ne samo za ovaj predmet, već i za čitav Međunarodni sud. Koliko se ja sećam, ni jedan moj predlog za proceduralnu reformu nije odobren od strane amikusa zato što se time može izneti više dokaza ili se može uštedeti vreme. Ja mislim da se moje uvažene kolege ne bave interesima pravde, a to je da se obrazovanim, profesionalnim sudijama u ovim teškim predmetima predoči što više dokaza i da se time ti predmeti ranije završe, a to može da ide u prilog i optuženom. Stoga bi to bio napredak koji može da se ostvari za Tribunal, bilo kroz izlaznu strategiju, bilo preko broja slučajeva koji će da se obrade. I naravno, posebno u ovom konkretnom slučaju, u vezi sa interesima pravde kada radimo samo tri dana nedeljno. Znači, za nas je vrlo teško da imamo svedoke koji će da budu gotovi u periodu od tri dana. Mi tražimo da svedoci ostaju četiri dana da bi završili svoje svedočenje i ako bismo fleksibilnije koristili izjave svedoka, onda bismo bolje mogli da rešimo taj problem. A što se tiče onoga što je rekao sudija Robinson o odluci Žalbenog veća, kad je reč o ocenjivanju kredibiliteta svedoka, ja na to odgovaram i da i ne. Postoji obaveza da strane, uključujući i optuženog, predoče svoje argumente svedocima. Ako se izjava svedoka ne osporava zato što je tačna, onda nema potrebe da se procenjuje kredibilitet svedoka. Ako, naprotiv, optuženi ne prihvata ono što je u izjavi ili ako optuženi ima argumente koje želi da predoči svedoku, onda se kreditibilitet svedoka još bolje vidi u toj fazi. Zapravo se gotovo isključivo u toj fazi može oceniti. Kada je reč o generalnoj zabrinutosti optuženog o usvajanju izjave, ja možda nisam shvatio poentu njegovog prigovora, što ne znači da ga kritikujem, ali kao što je jasno iz odluke Žalbenog veća, ako se usvoji u dokaz izjava svedoka, jer je svedok došao i rekao: "Ja sam pročitao red po red, čitavu izjavu i ona je istinita", time je on automatski podložan sankcijama ako ono što je rekao nije istina i to je zapravo jača sankcija, jači efekt nego što bi bila procedura prihvatanja izjave po Pravilu 92bis. Dakle, ne radi se ovde o usvajanju pismenog materijala, to je u stvari usmeni materijal zato što je svedok pročitao čitavu izjavu, red po red. Optuženi kaže da se videlo iz glavnog ispitivanja da ono što je svedok rekao u izjavi nije tačno, ali ti sve-

doci onda očigledno da baš nisu pročitali svaki red svoje izjave, jer nema baš svaki put vremena za to. Jedan od svedoka, konkretno, očigledno da nije to uradio jer inače ne bi rekao stvari koje je rekao u vezi izjave. Dakle, to je u stvari jako dobra mera, korektivna mera i podložna je sankcijama za svedoke. Što se tiče ovog konkretnog svedoka, Milanovićeva prvobitna izjava je bila na BHS-u, on je jedan od svedoka koji je to zahtevaо, prema tome, njegova prvobitna izjava je bila na BHS-u. Kao što ste vi rekli, časni Sude, većina izjave se zapisuje na engleskom, a onda se prevodi i čita svedoku i onda on potvrđuje istinitost toga i to je ustaljena praksa, ali sa ovim konkretnim svedokom je bilo drugačije. Oni koji nemaju pred sobom dokument, da bismo im olakšali da shvate ovo o čemu sada govorimo, ja sada gledam na stranu 9 samo zato što mi se tako otvorila izjava, ali u svakom pasusu ovog rezimea izjave svedoka se navodi pasus odakle je to preuzeto, bilo iz pismene izjave svedoka ili tokom pripremnog rada sa svedokom. To se odnosi na paragrafe 2 i 3 na ovoj konkretnoj strani koju sam ja otvorio. I kao što me podseća gospođa Uerc-Reclaf u vezi ovog konkretnog svedoka, ovaj svedok će uživo da svedočiti o svim onim sastancima koje je imao recimo sa optuženim, ukoliko Pretresno veće odluči da bi to bilo prikladno za ovog svedoka, iako je to obrađeno i u izjavi i u rezimeu. Prema tome, po našem mišljenju, u skladu sa odlukom Žalbenog veća, ovaj postupak koji se primenjuje pojedinačno za svakog konkretnog svedoka je smišljen tako da ubuduće dovede do uštede na vremenu, da omogući da se izvede veći broj dokaza i isto tako će omogućiti optuženom, kada dođe red na njega, da izvodi dokaze, da to uradi na neki jasniji način koji će takođe da pomogne Pretresnom veću.

SUDIJA MEJ: Uzimajući u obzir ono štoao je rekao gospodin Kej, to je da treba primeniti metod anglosaksonskog prava kada se radi o veoma važnim dokazima. To je suština onoga šta on govori. On tvrdi da je izjava ovog svedoka, da je svaki paragraf njegove izjave od ključne važnosti.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, po našem skromnom mišljenju, bilo bi veoma štetno ukoliko biste vi prihvatili tu argumentaciju. Dokazi protiv optuženog su svi važni, da nisu važni mi ih jednostavno ne bi izvodili. Radi se samo o tome da u nekim slučajevima može da se povuče jasna linija između dokaza koji govore o zločinu, dokaza koji govore o kontekstu i dokaza koji jasno i očigledno povezuju sve to sa optuženim. Ali kao šta je rekao časni sudija Hunt (Hunt), svi dokazi su važni i mislim da bi bilo suviše limitirajuće kada biste vi sada usvojili ovaj stav da sve mora da se izvodi uživo, da svi dokazi moraju

da se izvode uživo. U principu, nema razloga zašto se svi dokazi ne bi davali kao pismene izjave i usvajali kao takvi, iz razloga koje sam već naveo. Kada se usvaja pismena izjava, to nije čisto uvođenje dokaza, već svedok kaže: "Ja sam pročitao red po red ovu izjavu i slažem se sa svakim redom koji je u njoj sadržan". Optuženi i njegovi branioci znaju šta treba osporavati i onda oni na tome rade, u tom smislu unakrsno ispituju svedoka. Ovaj postupak se primjenjuje širom čitavog sveta tamo gde ne postoji porota i primjenjuje se na vrlo zadovoljavajući način. Anglosaksonski sistem se razlikuje, kao što znamo, i razlikuje se zbog toga što u anglosaksonskom sistemu postoje porotnici, koji po pravilu nemaju pravno obrazovanje i stoga je došlo do određenih promena. Što se tiče glavnog ispitivanja, tu postoji jedna osoba, zastupnik, koja traži od druge osobe, svedoka, da ispriča svoju priču trećoj osobi, onome ko proverava činjenice. Kao što je Žalbeno veće reklo, ono šta bi svedok mogao da uradi je da svoju izjavu pročita red po red i nama se, pod određenim okolnostima, čini da je to sasvim razumno i da bi to uštедelo prilično vremena.

SUDIJA ROBINSON: Gospodin Najs, kada je sudija Hant govorio o postupcima i vladanju optuženog i kako to određuje stepen učešća optuženog?

TUŽILAC NAJS: Kod Galića.

SUDIJA MEJ: To je bilo u *Predmetu Galić*.

TUŽILAC NAJS: Po našem mišljenju i teoretski gledano, sve može vrlo prikladno da se uvede putem podnošenja pismenih dokaza, zato što imamo duple garancije. Svedok, dakle, usvaja svoju izjavu i ta izjava time postaje izjava data uživo. On zna veoma dobro da ukoliko nije tačno ono šta on tvrdi da će da budu izrečene sankcije protiv njega, a sve to može da proveri optuženi ili njegovi zastupnici. Ona prednost koja se time stiče, i za Pretresno veće i za sve ostale, je da svi mogu unapred ovo da pročitaju i da se pripreme za unakrsno ispitivanje. Kao što sam rekao ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, ovo je samo jedna tehnikalija, ovo šta vi tvrdite da pismena izjava ukoliko se potvrди zapravo postaje svedočenje uživo, usmeno svedočenje.

TUŽILAC NAJS: Ja ne mislim da je to Žalbeno veće na taj način izrazilo. Ukoliko svečana izjava koju svedoci daju išta znači, svedok dolazi ovde i polaže zakletvu i kaže: "Ja sam pročitao svoju izjavu i ona je tačna" i to je veoma važan dokaz koji ove predstavlja svedok, to nije tehnikalija.

SUDIJA ROBINSON: Da, ali nedostaje mogućnost koja postoji u glavnom ispitivanju da izniknu neke kontradiktornosti između svedočenja uživo i onoga šta je navedeno u pismenoj izjavi.

TUŽILAC NAJS: Ja sam čuo da neke sudije kažu kada iskrsnu ovakve stvari, da ne treba jednostavno proveravati memoriju svedoka, nego treba dati svedocima izjavu da mogu da je pročitaju. Mislim da se to ne događa baš često.

SUDIJA ROBINSON: Da, ja sam upoznat sa tim, ali neke kontradiktornosti mogu da budu prilično ključne i mogu da govore o kredibilitetu svedoka.

TUŽILAC NAJS: Da, to može da se desi, ali ja bih, uz dužno poštovanje, rekao da to nije baš tako često i da postoji lek za to, da bi to moglo da se izleći tako što bi svedok red po red pročitao svoju izjavu i potvrdio da je ona tačna. Ja ne kažem da u interesu pravde Pretresno veće ne treba da odredi o kojim stvarima svedok treba da svedoči uživo. Ne, ja naravno ne želim to da kažem, ali po našem mišljenju, mislim da bi u ovom trenutku bilo korisno da budemo prilično strogi u ovom predmetu i da damo neke okvire toga u kojim slučajevima ne ide u prilog interesima pravde da se primeni ova procedura, a u kojima treba da se primeni.

SUDIJA KVON: Gospodine Najs, kad ste vi rekli da će nam novi režim, ukoliko se usvoji, dozvoliti da se uvede veća količina dokaznog materijala. Ono šta vi želite da kažete je da biste vi dodali više svedoka na spisak svedoka.

TUŽILAC NAJS: Ne, ne, ne. Molim vas, da bude sasvim jasno, mi imamo obavezu da do kraja sledeće nedelje dostavimo konačan spisak svedoka. Mi vrlo užurbano radimo na tome i postoje svedoci koje ćemo da dodamo na taj spisak, ali to nisu nova imena. Ti svedoci su se spominjali i ranije i nama je sasvim jasno da mi imamo rok do koga to moramo da završimo, bilo da se primeni ovaj režim ili bilo koji drugi režim. Mi ćemo da uvedemo veću količinu materijala u ovaj predmet po sistemu koji nam dozvoljava da kori-

stimo izjave svedoka, a ne koji nas obavezuje da obavezno budemo robovi glavnog ispitivanja uživo. I morao bih da kažem da jedan od pasusa svedočenja ovog svedoka će definitivno da bude dat uživo, koji se tiče presretnutih razgovora.

SUDIJA MEJ: Kao što sam ja shvatio, vi ćete od sada ovo zahtevati za sve svedoke, je l' tako?

TUŽILAC NAJS: U principu, da. Možda ste vi stekli utisak da ovo ide samo u našu korist, ali mi bismo mnogo više voleli, kao neko ko izvodi dokaze, da sve dokaze izvodimo uživo. To je nešto šta bismo mi daleko više voleli, jer mi kao strana u suđenju na taj način gubimo neki možda kredibilitet u očima javnosti da smo sve izvodili uživo. Mi ne tražimo da išta ide nama u korist. Mi kažemo "neka se ovo pravilo primeni na sve svedoke", čak i na one svedoke koji će možda da iznesu neke spektakularne dokaze o tome šta se zaista događalo u unutrašnjem krugu ili čak ako se radi o nekom veoma poznatom međunarodnom svedoku, poznatom na međunarodnoj sceni. Mi nećemo da tražimo da se pravi izuzetak za te svedoke i da ti svedoci svedoče uživo da bismo mi time ostvarili veći efekat u javnosti.

SUDIJA MEJ: I da vidim da li sam vas dobro shvatio, mi ćemo, dakle, da razmotrimo kakvu odluku treba da donesemo sada. Vi podnosite ovaj zahtev za gospodina Milanovića?

TUŽILAC NAJS: Da.

SUDIJA MEJ: Ali to ćete da tražite i za generala, je li tako?

TUŽILAC NAJS: Da, bojim se da je tako. Nacrt njegovog rezimea imamo ovde i možemo da vam ga prosledimo. Za sada nemamo definitivnu verziju rezimea izjave svedoka, ali se nadamo da ćemo da je imamo danas do popodne. Pod pretpostavkom da će svedok da stigne na vreme, mi ćemo to uraditi do kraja dana, a ako ne, onda sutra.

SUDIJA MEJ: I ovaj svedok, ukoliko se ja ne varam, svedoči samo sutra.

TUŽILAC NAJS: Tako je.

(Pretresno veće se savetuje)

OPTUŽENI MILOŠEVIC: Gospodine Mej (May).

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, izvolite, ali vrlo kratko.

OPTUŽENI MILOŠEVIC: Pre svega, samo napomena, do sada je uvedena gomila pismenih materijala koje nije bilo moguće ni pročitati, tako da tvrdnja gospodina Najska kako će mu tek ovo omogućiti da uvodi pismene materijale je besmislena. Drugo, vi ste lično, gospodine Mej, ukazali da se sada ovo pitanje odnosi na Pravilo 89(F), dakle, upućujete vas, kako vi kažete, obaveza da obratite pažnju i primenjujete i Pravilo 89(F). Ključne reči u tom Pravilu 89(F) koje glasi su: "Pretresno veće svedočenje svedoka može primiti usmeno ili kad to dopuštaju interesi pravde u pismenom obliku". Pretresno veće, dakle vi, može, dakle vi odlučujete da li je u interesu pravde da se ovde izruči gomila papira ili da se ima usmeno svedočenje. Ne postoji nikakva vaša automatska obaveza da vi ne odlučujete šta je interes pravde. U vezi sa ovom sada najavljenom promenom prakse da se ovde izruče gomile pismenih, pismenih takozvanih, navodnih dokaza na koje onda kao ja imam navodno pravo da reagujem u unakrsnom ispitivanju. Dakle, na to se svodi. Vaše je da to procenjujete i ne možete se pozivati na nečiju drugu odluku da biste ignorisali ono što je elementarni interes pravde u pogledu glavnog ispitivanja bilo kog svedoka. Uopšte me ne interesuje ovaj konkretni, nego svi. I ovde je samo nastojanje da se promeni praksa i ove gomile papira, koje su već dostavljene, postaju još veće. A vi ste sami svesni toga da ne postoji fizička mogućnost da se te gomile papira pregledaju, i jedna prosta tvrdnja, to vam je sve dostavljeno, ne znači ništa. Ja mogu sad da vam kažem: "Evo vam kongresna biblioteka, ona vam je sva dostavljena i vi ste dužni da znate sve što u njoj piše". Morate poštovati bar zakone fizike, ako ne ništa drugo. A ovo je nastojanje da se gomile novih papira i proizvedenih, fabrikovanih dokaza uvode ovde, a da ne budu izloženi sudu javnosti, jer ono što se ovde javno ne govori, to ne može javnost ni da vidi.

SUDIJA MEJ: Mi ćemo morati da razmotrimo ovu argumentaciju i napravimo pauzu, koja je nešto duža od uobičajene, pola sata i saopštićemo našu odluku po povratku.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Mi smo, kao što smo već objavili, čuli vrlo argumentovane stavove, koje su iznele sve strane i ovo nije jednostavno pitanje. Nije ni malo jednostavno. Mi smo veoma zahvalni za mišljenja koja smo ovde čuli. Odluka Pretresnog veća je sledeća. Na osnovu odluke Žalbenog veća od 30. septembra, Pretresno veće u svakom predmetu je dužno da odredi da li svedok treba da svedoči na onaj način koji sad predlaže Tužilaštvo, odnosno da li je u interesu pravde da se to usvoji. Ovo pretresno veće je većinom, uz izdvojeno mišljenje sudije Robinsona, koji se protivio, odlučio da usvoji izjavu gospodina Milanovića u interesu pravde, zato što postoje garancije koje se sastoje u sledećem: prvo će svedok da da svečanu izjavu i potvrditi da je sadržina njegove izjave istinita. Svedok će to da učini u sudnici. I drugo, svedok će da bude unakrsno ispitan. Ali većina članova ovog Pretresnog veća smatra da su dokazi koji se tiču postupaka i ponašanja samog optuženog takođe od ključne važnosti za ovaj predmet da moraju da se iznesu usmeno. Stoga oni delovi izjave koji se tiču toga moraju da budu dati usmeno. To je odluka većine članova Pretresnog eća.

TUŽILAC NAJS: Mi smo zahvalni. Gospođa Uerc-Reclaf ...

SUDIJA ROBINSON: Žalbeno veće je prepustilo Pretresnom veću da odredi kada je to u interesu pravde da se usvoji pismena izjava svedoka po Pravilu 89(F). Izjava ovog svedoka je od vitalnog značaja za ključna pitanja u ovom predmetu. U onim slučajevima kada je izjava ovolikо važna i kada se tiče ne samo postupaka i dela optuženog, već i nekih od ključnih protagonisti zajedničkog zločinačkog poduhvata, nije u interesu pravde da se ovakva izjava usvoji po Pravilu 89(F). Pošto ne postoji mogućnost da se proveri kredibilitet svedoka putem davanja izjave uživo, usvajanje ovakvih dokaza u pismenom obliku je suprotno principima pravičnog i javnog suđenja.

TUŽILAC NAJS: Oprostite, molim vas, nisam želeo da vas prekinem u davanju vašeg mišljenja. Gospođa Uerc-Reclaf će sada da pozve sledećeg svedoka i mi imamo jednu promenu u redosledu svedoka za sutra i molim vas da o tome kasnije nešto kažemo.

SUDIJA MEJ: Koliko očekujete da će ovaj svedok da svedoči?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Ja očekujem da će da svedoči sat i po do dva sata, pošto imamo puno dokaznih predmeta koje moramo da uvedemo. To će da bude urađeno uživo.

SUDIJA MEJ: U redu. Onda ćemo o ovom drugom pitanju da razgovarati tokom sledeće pauze. Sad molim da se uvede svedok.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, pre nego što dođe svedok da vam kažem nešto o dokaznim predmetima. Imaćemo tri skupa dokaznih predmeta. U prvom se nalaze novi dokazni predmeti koji će da budu uloženi putem ovog svedoka. Ovo su dokazni predmeti koje nam je dostavio sam svedok tokom razgovora sa njim. U drugoj grupi dokaznih predmeta se nalaze presretnuti razgovori, kao i izjava svedoka koja se na to odnosi. Pored toga, imamo i treću grupu dokaznih predmeta gde se nalaze karte koje nam je dao ovaj svedok, kao i dokazni predmeti koji su već bili uvedeni tokom svedočenja drugih svedoka. Ali ovaj svedok će takođe nešto da kaže o njima, zato što ih je on ili potpisao svojevremeno ili imao nekog drugog kontakta sa tim dokaznim predmetima.

SUDIJA MEJ: Molim da se dodeli sada dokazni broj za prvi registrator dokumenata koji se zove "Predmeti koji se ulažu putem ovog svedoka" (Exhibits Tendered Through Witness).

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj 549.

SUDIJA MEJ: Neka svedok pročita svečanu izjavu.

SVEDOK MILANOVIĆ: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Hvala vam, izvolite sedite.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC UERC-RECLAF

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala, časni Sude. Svedoče, molim vas kažite nam svoje ime?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Milan Milanović.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine Milanoviću, vi ste istražiteljima Tužilaštva dali izjavu u maju i julu 2002. godine i u junu 2003. godine. Da li je prvobitna izjava uzeta na vašem jeziku, to jest na srpskom jeziku?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Jeste li imali priliku da pregledate svoju izjavu?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste našli da je ona tačna i istinita?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Istinita je.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, Tužilaštvo predlaže da se ova izjava usvoji kao dokazni predmet i da joj se da broj.

SUDIJA MEJ: Da.

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj 550.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine Milanoviću, vi ste juče potpisali i rezime. Da li vam je taj rezime pročitan?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I da li ste vi uneli tri manje ispravke u taj dokument?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, mi nećemo to da uvrstimo u dokazni materijal, ali Sud će videti da je svedok pročitao taj rezime i uneo ispravke. Svedoče, Pretresno veće vam je dopustilo da delimično svedočite u pismenom obliku i zato ne moramo da se bavite svim događajima u kojima ste učestvovali, već samo onima koji se ne nalaze u izjavi i onima koji se odnose na postupke i dela gospodina Miloševića. U odlomku 1 vaše izjave vi ste govorili o vašoj biografiji i ja vas pitam da li ste prestali raditi u maju 1991. godine i ako je tako, zbog čega?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Tačno je da sam prestao raditi u maju 1991. godine zbog događaja na prostoru bivše Jugoslavije. Kao što je svima

poznato, da su izbili nemiri i da je došlo do početka rata i delomično ratnih djejstava i smatrao sam da nije više dobro da idem na posao.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U paragrafu 2 vaše izjave, a takođe i u rezimeu, vi ste opisali naoružavanje Srba i Hrvata u toj regiji, a isto tako i vaš položaj. Kada su 1991. godine počele etničke napetosti, da li su počeli da se naoružavaju i lokalni Srbi i lokalni Hrvati ili je to činila samo jedna strana?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: I jedni i drugi.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A stanovnici sela, da li su oni počeli sa noćnim stražama?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jesu, sa svojim ličnim naoružanjem, što sportskim, što vatrenim, ko ima dozvolu za nošenje.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U paragrafu 3 rezimea i izjave vi govorite o situaciji u vašem selu. Kakav je bio etnički sastav Palače?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa bilo je oko 90 posto Srba.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, na strani 23 atlasa vidi se kraj o kojem govorimo, to je na putu između Osijeka i Vinkovaca. Tu možete videti sela Laslovo i Korođ, ali ne i samo selo Palača. Dakle, to je na strani 23. Ta susedna sela Laslovo i Korođ, kakav je bio njihov nacionalni sastav?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Laslovo su bili oko 80 posto Mađari, 20 posto Hrvati, a Korođ oko 90, 95 posto Mađari, ostalo ostalih.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada je 2. maja 1991. godine JNA došla u Palaču, da li je pre toga bilo sukoba između ta tri sela, Palača, Laslovo i Korođ u to vreme?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Nije bilo sukoba, ali su se držale noćne straže na obe strane.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Nakon pada Vukovara da li je JNA preuzeila čitavu tu regiju, uključujući i Laslovo i Korog?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U paragrafu 5 vaše izjave, a paragrafu 4 u rezimeu, vi ste opisali osnivanje Srpskog nacionalnog veća i kako se ono razvilo u Vladu SAO Slavonija, Baranja i Zapadni Srem. Imam samo nekoliko

pitanja o tome, a prvo se odnosi na dokazni predmet, zapravo registrator 1, dokazni predmet 549. Želim da ubrzam postupak tako što će i svedok da dobije čitav registrator da može da ga pogleda, a molim da se svedoku pokaže i njegova izjava, kako bi mogao da se orijentise. Gospodine Milanoviću, u registratoru ćete da videte brojeve tabulatora i na početku se nalazi popis članova Srpskog nacionalnog veća. Da li je to popis koji ste vi sastavili uz pomoć tužioca?

SVEDOK MILANOVIĆ – OGOVOR: Jeste, to je taj popis.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Koja je bila svrha, odnosno koji je bio razlog osnivanja Srpskog nacionalnog veća?

SVEDOK MILANOVIĆ – OGOVOR: Pa svrha osnivanja Srpskog nacionalnog vijeća je bila da se jednostavno narod okupi oko nekog rukovodstva, a to rukovodstvo je predstavljalo Srpsko nacionalno vijeće.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada govorite o narodu, da li time mislite na Srbe?

SVEDOK MILANOVIĆ – OGOVOR: Na Srbe.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Koji je bio opšti cilj Srpskog nacionalnog veća, a kasnije Vlade SAO u odnosu na Jugoslaviju?

SVEDOK MILANOVIĆ – OGOVOR: Pa cilj je bio da Slavonija, Baranja i Zapadni Srem ostanu u sastavu Jugoslavije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako ste vi shvatali posledice ovog cilja, za Hrvate i Mađare koji su više voleli da žive u nezavisnoj Hrvatskoj, a ne u Jugoslaviji?

SVEDOK MILANOVIĆ – OGOVOR: Pa shvatio sam isto kao što jedan deo srpskog naroda koji nije obuhvaćen, na primer Slavonijom, Baranjom i Zapadnim Sremom, da mora da odluči ili će ostati da živi u Slavoniji, Baranji i Zapadnom Sremu, koja bi ostala u Jugoslaviji ili da mora oticí s tog prostora ako ne bi želili živiti kao što su neki Srbi iz, recimo, Zagreba prešli na prostor pod kojim su vlast organizovali Srbi.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Jesu li Hrvati iz vašeg sela otišli u jednom trenutku i ako jesu, kada je to bilo?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Otišli su Hrvati u jednom trenutku kad su počela aktivnija ratna dejstva, čini mi se negdje oko 25, 26. juna 1991. godine

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Jeste li imali u selu sastanak pre nego što su oni otišli?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jesam, lično sam ja imao sa njima sastanak.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste razgovarali o sigurnosti seljana Hrvata na tom sastanku?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Da, i to.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U tom trenutku da li ste vi imali informacije da su negde ubijeni Hrvati?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa imao sam neke poluinformacije i informacije da Hrvati nisu sigurni na prostoru kad dođu rezervisti i dobровoljci, i na osnovu toga sam im rekao da smatram da oni treba da odluče na svoju odgovornost da li će ostati s nama ili će otići.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste bili u stanju da zaštitite Hrvate od rezervista, kao što ste rekli?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Nisam mogao garantovati im bezbjednost.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je JNA zaštitila Hrvate od rezervista?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Nije ni ona mogla garantovati.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Nakon tog sastanka sa vama, jesu li Hrvati otišli i ako jesu, zašto su otišli?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Oni su mene saslušali i kratko su to komentarisali i donijeli su odluku da gotovo izađu svi.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su otišli zato što su se bojali ili iz nekog drugog razloga?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa što su se plašili za svoju bezbjednost.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su Hrvati u susednim selima otišli iz istog razloga?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Iz istog razloga.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Jeste li posmatrali napad na Ernestino-vo 21. novembra 1991. godine?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Je li to bilo hrvatsko selo ili mešovito selo?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Većinom hrvatsko.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je ostavljen koridor za civile ili je to mesto okruženo?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Koridor je ostavljen.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko je ostavio koridor i zbog čega?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa praksa je bila da Vojska Jugoslavije kad ima borbene aktivnosti da uvijek ostavi koridor za izvlačenje civila.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je to učinjeno bez izuzetka u vašoj regiji ili je postojao izuzetak?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa koliko se ja sjećam, bez iznimke.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U odnosu na Vukovar, kako je tamo obavljen napad?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa ne mogu 100 posto da kažem, ali mislim da je i tamo ostavljen jedan mali koridor gdje su se izvlačili Hrvati iz okruženja.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su Hrvati i drugi nesrbi proterani iz svojih domova i ako je tako, kada je to bilo?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: To je većinom se dešavalo u toku borbenih dejstava ili dan, dva pre ili pri samom napadu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je do proterivanja došlo i u kasnijim godinama, naročito kada su stizale srpske izbeglice iz Zapadne Slavonije ili južnog dela Krajine?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, to se dešavalo upravo tada posle dolaska izbjeglica iz Zapadne Slavonije i donjeg dijela Krajine. Te izbjeglice su srpske nacionalnosti i dolazile su na prostor Istočne Slavonije i onda tu dolazilo do takvih slučajeva, ne često, ali bilo je. Vlast je probala da spriječi, ali nekada nije uspjela da spriječi.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: O kojoj godini sada govorite?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: To se dešavalo u toku 1991. u momentu kada je jedan deo Zapadne Slavonije pao manji i u manjem broju, a većinom u 1995. godini kada je bio pad donjeg dela Krajine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine Milanoviću sada ćemo da pređemo na dokazne predmet 327, tabulator 2 i tabulator 3. Za vreme pripremnog razgovora da li ste imali prilike da pregledate dva dokumenta Srpskog nacionalnog veća od 28. maja i 4. avgusta 1991. godine i ako jeste, jesu li ti dokumenti autentični?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pregledao sam te dokumente i oni jesu autentični.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U ovim dokumentima spominju se goloruki Srbi koji su izloženi državnom teroru hrvatske Vlade, govori se o lovu na Srbe, o popisu Srba koje treba uhapsiti ili ubiti. Da li ste i vi delili to mišljenje? Je li situacija zaista tako izgledala?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: A s ove pozicije, to je delimično tačno, tako je mislila većina Srba, pa ja sam sad siguran da su tako i sa druge strane, Hrvati, mislili da su i oni goloruki.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je propaganda iskorištavala razne događaje u to vreme u regiji?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, na obe strane.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kakav je to imalo učinak na stanovništvo, i Hrvate i Srbe?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Veliki je imao učinak.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Opisali ste u svojoj izjavi u odlomku 5 najuticajnije političare u toj regiji, a posebno ste naglasili ulogu Gorana Hadžića, to je odlomak broj 5. Časni Sude, to se nalazi u odlomku broj 10

rezimea sa pripremnog razgovora. Na temelju čega je on bio tako važan? Ovo se tiče direktno gospodina Miloševića.

SVEDOK MILANOVIĆ – OGOVOR: Pa gospodin Goran Hadžić je bio važan zato što je bio u Srpskom nacionalnom vijeću i bio je predsjednik, ako se tada tako zvalo, Srpskog nacionalnog vijeća i u jednom trenutku su ga Hrvati u to vreme uhapsili na prostoru Like, to jest Plitvica. Uskoro je bio pušten i on je tu dobio, da kažem, na političkoj težini, a po Hadžićevoj priči, da je bio veoma blizak sa gospodinom Miloševićem.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Je li to bilo važno za političara da napreduje, da se uzdigne visoko, ta činjenica?

SVEDOK MILANOVIĆ – OGOVOR: Ta činjenica je bila važna.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li se gospodin Hadžić sastajao i konsultovao sa gospodinom Miloševićem, da li to zname?

SVEDOK MILANOVIĆ – OGOVOR: Po Hadžićevoj priči, jeste.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta je on o tome rekao i kada?

SVEDOK MILANOVIĆ – OGOVOR: Pa ja mogu konkretno govoriti pred kraj 1991. godine i početak 1992. godine, pa na dalje. Hadžić je govorio da je često bio kod gospodina Miloševića i da je sa njim imao razgovore i dogovore.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Je li Goran Hadžić imao potrebne veštine da bi učestvovao u Vladi SAO ili RSK?

SVEDOK MILANOVIĆ – OGOVOR: Pa mislim da nije imao potrebne veštine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Je li on ispunio svoju ulogu predsednika tih entiteta?

SVEDOK MILANOVIĆ – OGOVOR: Mislim da nije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Je li provodio puno vremena u regiji ili je bio negde drugde?

SVEDOK MILANOVIĆ – OGOVOR: Malo je provodio vremena u regiji, bio je većinom negde drugdje.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako je onda mogao da postigne i da održi tako visoki položaj, položaj predsednika tih entiteta?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa po mojoj slobodnoj procjeni zbog veze sa Beogradom da je uspjevao da se održi na vlasti.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada je počeo rat, da li su civilne vlasti SAO imale stvarnu vlast u regiji?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Kad je počeo rat, mislim da nisu imale stvarnu vlast u regiji.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A ko je onda imao vlast?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa sa početkom aktivnih vojnih dejstava mislim da je tadašnja Jugoslovenska narodna armija imala vlast.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine Milanoviću, vi ste u svojoj izjavi naveli članove Vlade SAO, pa ne moramo da ulazimo u te detalje, a da li se sećate da ste pročitali "Službeni list"? Časni Sude, to je dokazni predmet 327, tabulator 6. Jesu li ta imena tačno navedena?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pročitao sam ovaj "Službeni list" i imena su tačno navedena.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vi ste u svojoj izjavi opisali i svoju ulogu pomoćnika ministra za transport, kasnije vršioca dužnosti ministra odbrane. Da li ste vi učestvovali na sastancima vlade i da li ste takođe imali sastanke sa vojnim i policijskim službenicima?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Išao sam na sastanke vlade kao zamenik ministra ponekad, a sa vojnim i policijskim službenicima sam imao sastanke i dogovore.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Molim vas, pogledajte sada tabulator 2 u ovoj fascikli koju ste dobili, ovde se nalazi dokument, zapisnik sa sastanka od 29. novembra 1991. godine i ovde imamo učesnike, to ste vi i Radovan Stojčić, među ostalima. Da li ste vi dali ovaj dokument Sudu?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jesam, ja sam dao.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Imamo u istoj fascikli, to je tabulator 3, zapisnik sa sastanka od 18. februara 1992. godine i ovde se vidi da ste vi je-

dan od učesnika, a spominje se i Živko Trajković među prisutnima. U kojem svojstvu je on prisustvovao sastanku?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Živko Trajković je sastanku prisustvovao kao sada već komandant Teritorijalne odbrane Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li to znači da je on već tada zamolio Badžu?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Da, to to znači.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U sledeća dva dokumenta, tabulator 4 i 5, to je poziv, isti poziv od 18. februara 1992. godine, u tabulatoru 5 imamo i dopisano rukom Mrgud: "Dođi i ti, Mrgude". Da li je to bio vaš nadimak?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, to je bio moj nadimak.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sledeći dokazni predmet, tabulator 6 u istoj fascikli je nalog kojim se vi imenujete za pomoćnika ministra odbrane, datum je 19. decembar 1991. godine. Da li ste vi Sudu dali ovaj dokument?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jesam, ja sam dao.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sledeći dokument tabulator 7 u toj fascikli je specifikacija zahteva za rad Srpske nacionalne bezbednosne službe sa potpisom Steve Bogića, a ispod toga je još jedan potpis. Koji je bio nadimak Bogića, da li to znate?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da je Bogićev nadimak bio Jajo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, u rezimeu pripremnog razgovora to ne стоји, ali gospodin Mrgud je spomenuo tu osobu i njegovu ulogu u Srpskoj nacionalnoj bezbednosnoj službi, a to se nalazi u odlomku 37 pa neću da postavljam dalje pitanja o tome. Vi ste u vašoj izjavi u odlomku 103 pomenuli da su u vezi sa južnim delom Krajine postojale uske veze između gospodina Miloševića, Milana Babića i Milana Martića. Kako vi to znate?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa veze su postojale od ovih ljudi koje ste vi nabrojali, oni su opšte poznati preko sredstava informisanja, a pone-

kad sam lično čuo od Marića ili Babića da se sastaju sa gospodinom Miloševićem.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sledeće poglavlje u vašoj izjavi se tiče organizovanja Republike Srpske Krajine, njenog formiranja. Vi ste to detaljno opisali u vašoj izjavi i stoga nećemo da idemo u detalje. Vi ste u vašoj izjavi naveli članove Vlade RSK. Časni Sude, to se nalazi pod tabulatorom 8. Gospodine Milanoviću, ako vi pogledate ovaj paket dokumenta pred vama pod tabulatorom 8, da li se tu nalazi taj spisak koji sam upravo opisala?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, to je taj spisak.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vi ste u vašoj izjavi u paragrafima 92 i 93 spomenuli sastanak u Borovu Selu, 26. februara 1992. godine i tamo ste naveli one iz srpske vlade koji su bili prisutni na tom sastanku. Da li su oni uticali na donošenje odluka, na odluke koje su bile donete tog dana?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da nisu oni uticali na donošenje odluka tog dana, ali je značilo njihovo prisustvo, kao jedna podrška toj skupštini koja se održava tog datuma kojeg ste vi rekli u Borovu Selu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A sada da pogledamo dokument pod sledeća tri tabulatora u tom paketu dokumenata, to su tabulatori 9, 10 i 11. Ova tri dokumenta se tiču vaše funkcije pomoćnika ministra odbrane SAO Krajne. Kakve su bile vaše obaveze na toj funkciji?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Obaveze na toj funkciji su bile obaveze koje svako ministarstvo u svakoj zemlji ima, a pogotovo to Ministarstvo odbrane, da kažem, u ratnim ili neposredno ratnim uslovima. Trebalo je voditi računa, znači, o vojsci, njezinoj pozadini, o snabdjevanju i o bezbjednosti civilnog stanovništva.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Pod tabulatorom 9 se vidi prvo rešenje koje je potpisao Stojan Španović i u tom rešenju se spominje dozvola Generalštaba Vojske Jugoslavije. Možete li da nam kažete zašto je bilo potrebno da se dobije to odobrenje?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da je to bilo potrebno zato što tada, u bivšoj Jugoslaviji, u Ministarstvu odbrane su većinom bili vojna lica koja su bila zaposlena, da li u Generalštabu ili u Ministarstvu odbrane Savezne Republike Jugoslavije, tako da je, po mom mišljenju, za to bi to bilo potrebno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Pod tabulatorom 11 se nalazi odluka, odnosno rešenje koje je doneto 30. oktobra 1995. godine i opet se spominje Vojska Jugoslavije i u ovom rešenju стоји да ste vi bili civilno lice u Vojsci Jugoslavije. Možete li to da nam objasnite?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa pošto ja nisam bio, znači, aktivni oficir Vojske Jugoslavije, onda sam ja primljen kao građansko lice na službi u Vojsci Jugoslavije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ali vi ste zapravo bili u Republici Srpskoj Krajini i na osnovu ovog dokumenta ovde стоји da ste vi postali civilno lice na službi u Vojsci Jugoslavije. Možete li to da objasnite?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Poznato je da su oficiri Vojske Republike Srpske Krajine bili aktivni oficiri Vojske Jugoslavije i da su bili raspoređeni na posao u Republiku Srpsku Krajinu ili dobrovoljno otišli i da su dobijali platu od Vojske Jugoslavije. Pošto je Ministarstvo odbrane tako jedan specifičan organ koji je mnogo vezan za vojsku, donešena je odluka i da svi u Ministarstvu odbrane Republike Srpske Krajine budu zaposleni u Vojsci Jugoslavije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U ovom dokumentu koji sada razmatramo pod tabulatorom 11 se spominje vojna pošta 4001. O kakvoj se vojnoj pošti radi i gde se ona nalazila?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: To je vojna pošta koja je vodila računa o tim oficirima i građanskim licima Vojske Jugoslavije koji su se nalazili na prostoru bivše Republike Srpske Krajine i nalazila se u Beogradu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vi ste ostali na funkciji pomoćnika ministra odbrane Republike Srpske Krajine tokom niza godina. Da li ste sve to vreme takođe bili zaposleni u Vojsci Jugoslavije?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Da, tačno je. Sve do negde konca 1995. godine ili početka 1996. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste stalno dobijali platu od Vojske Jugoslavije, da li ste primали platu od njih?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je postojala slična funkcija ono koju ste vi imali u južnom delu Krajine, oko Knina?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da jeste, da su bila još jedan ili dva pomoćnika.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li znate da li su i oni takođe bili zaposleni u Vojsci Jugoslavije i primali platu od Vojske Jugoslavije kao i vi?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Koliko se mogu sjetiti, mislim da jesu. Jedan je isto bio građansko lice kao ja, a drugi je bio aktivni oficir Vojske Jugoslavije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li znate kako se zovu?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Aktivno vojno lice, potpukovnik Duško Babić, a građansko lice Počuča Milan.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine Milanoviću, vi ste takođe dostavili dokument koji se nalazi pod tabulatorom 12 u ovom prvom paketu dokumenata. Taj dokument je zapravo poziv na sastanak u Kninu 30. maja 1994. godine. Vaša funkcija i vi lično, da li se vi opisuјete pod tačkom 15 gde stoji: "načelnici odeljenja Ministarstava za Baranju, Istočnu Slavoniju i Zapadni Srem". Da li se to odnosi na vas?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Moglo bi se reći.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vi ste opisali Teritorijalnu odbranu, strukturu Teritorijalne odbrane i saradnju sa JNA. Vi ste to opisali u vašoj izjavi u nekoliko pasusa, pre svega u pasusima 17 i 21. Mi to sad ne moramo da ponavljamo, ali ono što me interesuje je sledeće, da li je Teritorijalna odbrana bila podređena JNA tokom vojnih akcija?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Ujvek.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste vi, i to mislim ne samo na vas lično, već i celo Ministarstvo odbrane i Badža Stojčić i tako dalje, jeste li vi održavali sastanke sa oficirima JNA pre nekih vojnih akcija?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Ja tada nisam imao funkciju, ali znam da je Badža održavao sastanke sa komandom Vojske Jugoslavije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gde su se održavali ti sastanci?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa kako kada, ali je to većinom bilo na prostoru, na prostoru Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema, možda nekad i na prostoru Savezne Republike Jugoslavije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vi ste u vašoj izjavi takođe spomenuli da je Teritorijalna odbrana Srbije na neki način bila uključena u sve to. Posebno ste spomenuli generale Mandarića i Gezu Farkaša. Zašto su oni učestvovali u onome što se događalo u vojnim aktivnostima u Istočnoj Slavoniji, Baranji i Zapadnom Sremu? Kakva je bila njihova uloga?

SVEDOK MILANOVIĆ – OGOVOR: Pa njihova uloga je jednostavna, ako gdje sudjeluje Vojska Jugoslavije tu je normalno da učestvuje i Teritorijalna odbrana, pošto je ona u neku ruku pod, u sastavu Vojske Jugoslavije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li to znači da su jedinice Teritorijalne odbrane Srbije učestvovale u akcijama na vašem prostoru? Šta ste mislili?

SVEDOK MILANOVIĆ – OGOVOR: Da, to to znači, da su učestvovale.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U vašoj izjavi u pasusu 50 ste govorili o popunjenoći jedinica JNA koje su se nalazile na vašem području i takođe ste spomenuli Gardijsku brigadu i Novosadski korpus. Kada je stigla Gardijska brigada? Da li to možete da nam kažete?

SVEDOK MILANOVIĆ – OGOVOR: Pa ne mogu baš tačno reći, ali mislim da je Gardijska brigada na prostor Srema došla negde u osmom mjesecu 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste pripremili kartu na kojoj je označena zona odgovornosti Gardijske brigade i Novosadskog korpusa? Časnici Sude, to je karta koja ima broj dokaznog predmeta 326, to se nalazi u paketu dokumenata, u paketu karti za Hrvatsku i to bi bilo pod sledećim tabulatorom, broj 30.

SUDIJA KVON: Moram da vas ispravim. Tabulator 31. Tabulator 30 je nešto drugo, vezano za to, ali nešto drugo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala vam. Gospodine, vi ste nam na ovoj karti označili sastav sela na tom području i to je jasno, ne moramo detaljnije o tome da govorimo, ali možete li da nam, molim vas, pokažete na grafoскопu gde su se nalazile ove dve jedinice JNA i koju su liniju držale?

SVEDOK MILANOVIĆ – OGOVOR: Na prostoru Baranje učestvovala je jedna ili dve brigade Novosadskog korpusa, koji su isto prešli tako u osmom mesecu u, u Baranju. Na prostoru Slavonije učestovao je Novosadski korpus sa više brigada. Isto je negdje prešao u avgustu na prostor Vukovara, s

tim da se mora reći da je deo Vojske Jugoslavije koji je bio u Vukovaru jedan, jedna manja jedinica, koja se isto tu pridružila Novosadskom korpusu. i na prostoru Srema je delovala Gardijska brigade koja je u nekom posle, u nekom kasnijem periodu prerasla u korpus. Da li se zvao Beogradski ili tako ili Gardijski, sad ne mogu reći, ali u početku je to samo bila brigade.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I ukoliko sam vas dobro shvatila, graniča između područja koji je držao Novosadski korpus i područja koje je držala Gardijska brigada je ova plava linija koja prati reku.

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, to je ta plava linija, to je reka Vuka, koja je presecala grad Vukovar.

TUŽILAC UERC-RECLAF: To je sve šta nam je bilo potrebno na toj karti. Časni Sude, samo da nešto pojasnimo. Upravo mi je rečeno da vi imate dve karte pred vama. Ova karta koja pokazuje širi region, pokazuje celokupnu srpsku autonomnu oblast, a ova manja je preciznija i na njoj je prikazana Istočna Slavonija i Istočni Srem. Na drugoj se vidi i Baranja, ali svedok nije govorio o nacionalnom sastavu sela tamo zato što nam to nije bilo relevantno u ovom predmetu.

sekretar: Dokazni predmet 326, tabulator 32.

SUDIJA MEJ: Izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ni u tabulatoru 30, ni u 31 nemam nikakvu kartu, a vidim da ih ovde ima priličan broj pa bih zamolio da mi jednu date.

SUDIJA MEJ: Da, optuženom treba da se da karte.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Svakako, ja se izvinjavam. Nisam znala da ih on nema.

SUDIJA KVON: Ja se sećam da sam vas zamolio da ažurirate ovaj spisak karti. Nas interesuje ažuriran spisak karti za dokazne predmete 326 i 323.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine Milanoviću, vi ste spomenuli ulogu JNA koja je zapravo bila neka vrsta tampona između strana u regionu. Da li se promenila uloga JNA u avgustu 1991. godine?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, u avgustu 1991. godine se promenila uloga JNA.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako se promenila?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Otprilike u to vrijeme JNA iz tampon zone prelazi na stranu Srba, ali moram to kratko da pojasnim, jer u to vreme iz JNA beže i odlaze Hrvati i ostale druge nacionalnosti i JNA se popunjava sa srpskim stanovništvom, tako da je *de facto* prešla na stranu Srba, jer je bio gotovo čist etnički sastav.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su jedinice JNA od tada vodile zajedničke akcije sa brigadama Teritorijalne odbrane?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jesu, zajedno su djejstvovale.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A da li su učestvovali dobrovoljci iz Srbije u ovim zajedničkim dejstvima?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Nije bilo puno dobrovoljaca, ali su učestvovali.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je bilo dobrovoljaca iz Crne Gore, a da vi o tome znate?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa ne mogu baš da garantujem da je bilo iz Crne Gore. Većinom, po mojim saznanjima, su bili iz Srbije na ovom našem prostoru. Možda na nekom drugom prostoru Krajine ili Bosne.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako su integrirani ovi dobrovoljci u jedinice? Pod čijom su komandom bili?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: U većini slučajeva dobrovoljci su bili pod komandom Teritorijalne odbrane, a Teritorijalna odbrana je bila pod komandom JNA.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vi ste u vašoj izjavi spomenuli da su Arkanovi "Tigrovi" takođe učestvovali u zajedničkim dejstvima. Kome su oni bili podređeni?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: "Tigrovi" su bili podređeni TO, a TO, kao što sam rekao, JNA.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su policijske jedinice iz tog područja učestvovale u zajedničkim vojnim dejstvima?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jesu, jesu učestvovale su u zajedničkim vojnim djejstvima isto pod komandom TO i JNA.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su policijske jedinice iz MUP-a Srbiye takođe učestvovale?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa ne mogu reći jedinice, a pojedinača je bilo, ali jedinice nisu učestvovale u aktivnim borbama.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U paragrafu 17 i 21 vaše izjave, a takođe u paragrafu 21 rezimea, vi ste opisali vojne operacije u Novoj Tenji. Sad ne moramo time da se bavimo, ali vi ste spomenuli da je Radovan Stojčić Badža planirao i komandovao ovom akcijom zajednički. Šta to tačno znači? Šta je on to radio vezano za Novu Tenju?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa Radovan Stojčić Badža, kao komandanat Teritorijalne odbrane, normalno da je učestvovao u planiranju, komandovanju, u oslobađanju Nove Tenje zajedno sa JNA.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko je u to vreme bio komandant na terenu, koji je komandovao vojskom tokom akcije?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Mislite vojskom JNA?

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ne, mislim na sve borce koji su učestvovali, ko je komandovao na terenu? Je li Badža tada bio na terenu? Ko je bio zapovednik?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da su Badža i general Bijorčević komandovali tom akcijom i bili su na isturenom komandnom mestu.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, da li je potrebno da izvodim sve dokaze vezane za Badžu, zato što sada dolazimo do paragrafa 23 ili mogu samo da se ograničim na dopunske dokaze koje je svedok izneo tokom pripremnog rada?

SUDIJA MEJ: Ukoliko se to tiče optuženog i njegovih postupaka i vladanja, onda morate to uživo da prezentirate.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U redu. Onda ču ja da napraviti razliku između postupaka Badže na terenu i njegovog odnosa sa gospodinom Miloševićem. Vi ste opisali kako je Radovan Stojčić Badža došao na to područje i vi ste takođe rekli kako je on bio komandant TO na tom području. Da li je on došao kao dobrovoljac na to područje ili se on tamo nalazio kao zvanično lice iz Srbije?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da nije došao kao dobrovoljac.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A zašto tako mislite? Šta ste primetili šta bi potkrepilo to mišljenje?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa nikada nije rekao da je došao kao dobrovoljac i mi smo to na terenu smatrali da je njega poslala zvanična vlast iz Republike Srbije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vi ste opisali kao je on stigao sa osebljem iz MUP-a Srbije i opremom iz MUP-a Srbije. Da li je on i dalje nastavio da prima opremu iz Srbije?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Djelomično da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je i dalje nastavio da prima platu iz MUP-a Srbije? Da li znate nešto o tome?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Koliko ja znam, da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vi ste spomenuli u paragrafu 19 i 24 Živka Trajkovića i Miodraga Zavišića. Koliko dugo je Živko Trajković ostao na tom području?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da je Živko Trajković ostao na prostoru do momenta kad su došli "Plavi šljemovi" (UN Blue Helmets) na prostor Baranje, Srema i Slavonije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A šta je sa Miodragom Zavišićem? Kako dugo je on ostao?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Isto tako kao i Trajković.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U odlomku 28 vaše izjave, a to je u rezimeu broj 25, spomenuli ste inspektora Veljka Bogunovića koji je došao sa

oko stotinu ljudi, odnosno srpskih policajaca zaposlenih u MUP-u. Koliko su oni ostali u regionu?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Isto do dolaska "Plavih šljemova" na prostor.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Obzirom na ulogu i dužnosti Badže, da li to znači da su on i njegovi naslednici zaduženi i za TO i za policiju u celom regionu?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: U neku ruku i po Zakonu o neposrednom ratnom stanju i u ratnom stanju, policija kao oružana sila pripada pod Teritorijalnu odbranu, tako da je u, *de facto* Badža bio komandant i policiji, samo što je Zavišić bio zadužen za stručni rad policije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Nakon što su se Badža i Trajković vratili u Srbiju, ko je preuzeo ulogu komandanta TO?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Ulogu komandanta TO je preuzeo pukovnik Bogdan Sladojević, ali Vensovim planom (Vance Plan) i dolaskom "Plavih šljemova" Teritorijalna odbrana je bila djeliomično ili gotovo cela raspушtena, a oruđa i oružja su pošla po sistemu duplog ključa.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Pukovnik Sladojević, da li je on bio oficir JNA i da li je on i dalje bio oficir u Vojsci Jugoslavije?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, Sladojević je bio oficir Vojske Jugoslavije i ostao je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sledeći dokazni predmet smo već videli u sudnici. To je dokazni predmet 466, tabulator 12, pa vas molim da ga pogledate. Je li to autentični dokument i da li prepoznajete potpis gospodina Stojčića?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da je dokument autentičan i da je to potpis Radovana Stojčića.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Hvala vam.

OPTUŽENI MILOŠEVIC: Gospodine Mej, tabulatoru 12 ja imam dokument koji je potpisao, to je poziv za, za sastanak i potpisao je izvesni Kužek. Ja ne vidim to, ja nemam ...

SUDIJA KVON: To je u posebnoj fascikli koja je već uvedena i koja je zajedno sa mapama. Zadnji dokument.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: To je dokazni predmet 466. Časni Sude, to je način da svi u sudnici lakše pronađu dokazne predmete, dakle dokazni predmet 466, tabulator 12, koji je već poznat. Gospodine Milanoviću, vi ste rekli da su civilne vlasti bile manje-više bez ovlašćenja kad je započeo rat i da je glavnu vlast u regiji imala JNA. U vašoj izjavi, u odlomku 17, međutim, vi ste spomenuli da je Teritorijalna odbrana stavljen na ravnopravniju osnovu kada je stigao Badža. Možete li da kažete kada je TO dobila ravnopravniji položaj, kada je to bilo?

SVEDOK MILANOVIĆ – OGOVOR: Teritorijalna odbrana Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema dovedena je u malo ravnopravniji položaj dolaskom Radovana Stojčića Badže, to je negdje na nekim prostorima bilo u desetom mjesecu, a na nekim prostorima i koncem jedanaestog mjeseca.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada je stavljena na ravnopravniji položaj, da li je to isto važilo i u vukovarskoj regiji, i ako je tako, od kada?

SVEDOK MILANOVIĆ – OGOVOR: Pa upravo u vukovarskoj regiji to je važilo za konac jedanaestog mjeseca, pošto se iz Slavonije u Vukovar nije moglo doći kopnenim putom pošto je Vukovar bio još pod hrvatskom vlašću, tako da u donji deo Srema, gdje većinom leži grad Vukovar, to jest na desnoj obali reke Vuke, bio pod komandom tadašnje JNA.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada kažete kraj novembra, da li time mislite posle pada Vukovara?

SVEDOK MILANOVIĆ – OGOVOR: To mislim.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Jesu li Stojčić i TO dobili još više moći od JNA u određenom trenutku?

SVEDOK MILANOVIĆ – OGOVOR: Mislim da da. Posle završenih operacija za Vukovar, Teritorijalna odbrana je dobijala više na značaju, kao i po malo civilna vlast.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Opisali ste u svojoj izjavi kako ste se vi susreli sa Badžom Stojčićem i vaše odnose s njim. Kada ste gospodine prvi put susreli i da li vas je on nešto pitao u to vreme?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa ja mislim da sam ga susreo negdje u prvom delu desetog mjeseca 1991. godine i jeste, pitao me je, pošto je on došao sa prostora Srbije, ne pozna teren, a čuo je od nekih da ja dobro poznam i da li bi htio da idem sa njim prilikom njegovih radnih obaveza, da budem s njim u autu, da mu pokazujem put da ne bi negdje pogrešio, pošto je to bilo ratno i nezgodno vrijeme.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je od vas tražio informacije o selima i o njihovom nacionalnom sastavu?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, između ostalog i to.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Jeste li se sprijateljili s njim?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste nastavili vaše bliske odnose i pošto je on otisao iz regije?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Spomenuli ste Badžine aktivnosti i da je on takođe učestvovao na sednicama vlade. Ono šta je on govorio, da li je to imalo težinu u regiji?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, imalo je težinu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je on bio dobro obavešten o događajima u regiji?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da je bio dobro obavješten.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Zašto to mislite?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa mislim zato što sam dosta vremena sa njim provodio i da je imao sve informacije na terenu što se dešava, pogotovo što je bio komandant Teritorijalne odbrane i svakodnevno je imao sastanke sa svojim saradnicima koji su bili na cijelom prostoru.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Znate li da li je gospodin Stojčić slao izveštaje u Beograd i ako jeste, kome?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da je slao izvještaje u Beograd, ali ne znam kome.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sada imamo dokazni predmet, to je tabulator 13 u prvoj fascikli, dokazni predmet 549. Je li to dokument koji ste vi predali Sudu, to je odluka koja se odnosi na jedan pištolj? Da li ste vi to dali?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Nisam nešto siguran da sam ja to dao.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ako pogledate taj dokument vidićete na vrhu broj MMVD 07. Sećate li se da su dokumenti koje ste vi doneli imali slične oznake, odnosno dobili slične oznake za vreme razgovora?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, ovaj dokument je ispravan.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, u rezimeu sa pripremnog razgovora, to nije spomenuto, ali u odlomku 27 svoje izjave svedok spominje ovaj dokument. Da li je Radovan Stojčić bio blizak sa gospodinom Miloševićem?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa po mojim informacijama jeste.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je Stojčić direktno komunicirao sa Miloševićem?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Koliko ja znam, posle 1992. godine da, a do 1991. i 1992. godine ne mogu da kažem.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U transkriptu piše da ste rekli, 'Koliko ja znam posle 1992. godine da'. Da li to znači da niste sigurni za 1992. godinu, da ne možete da tvrdite za 1992. godinu?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu reći za 1992.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Dobro, hvala. Kakve ste informacije imali da je on blizak sa gospodinom Miloševićem?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa to su informacije od Radovana Stojčića Badže.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste nekad čuli razgovor koji je on imao sa gospodinom Miloševićem?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa jesam, kako sam rekao. Par razgovora sam čuo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako se Badža obraćao gospodinu Miloševiću u tim razgovorima?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Badža se obraćao sa poštovanjem.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I kako ga je oslovljavao, imenom, titulom?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Uvjek titulom.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kako je gospodin Milošević oslovljavao gospodina Stojčića?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da ga je zvao Badža.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U 1993. godini da li je VJ povukla elemente sa njihovih pozicija na granici sa Istočnom Slavonijom, Baranjom i Zapadnim Sremom?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I pošto ste to primetiili, šta ste uradili?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam informisao Badžu da je to Vojска Jugoslavije, u stvari tad JNA, učinila, u stvari, Vojska Jugoslavije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I šta je Badža uradio u vezi s tim?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa Badža je predamnom nazvao gospodina Miloševića i obavjestio ga o situaciji. Gospodin Milošević je nazvao gospodina Momčila Perišića i rekao mu da vrati stanje kako je bilo prethodno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste čuli šta je gospodin Milošević rekao Badži i gospodinu Perišiću?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Čuo sam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako je to bilo moguće?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa jednostavno, Badža je imao upaljen spikerfon tako da sam čuo glas od gospodina Miloševića i gospodin Milošević je rekao Badži da sačeka da će sad on Momčila zvati, mislim na Perišića, i zvao ga je i rekao mu da vrati vojsku tamo gde je bila. To sam isto čuo zato što je spikerfon i dalje bio upaljen i vojska je bila vraćena.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste takođe ...

SUDIJA MEJ: Vreme je za pauzu.

TUŽILAC UERC-RECLAF: U redu, hvala.

SUDIJA MEJ: Gospodine Milanoviću, sada idemo na pauzu od 20 minuta. Za vreme pauze molim vas da ne govorite ni sa kim o svom svedočenju dok se on one završi, uključujući i članove Tužilaštva.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospođo Uerc-Reclaf.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala, časni Sude. Svedoče, upravo ste nam opisali razgovor kojem je gospodin Milošević preokrenuo odluku Momčila Perišića. Sećate li se tačno što je on rekao?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Gospodin Milošević je rekao gospodinu Perišiću: "Momčilo, nemaš ti šta da misliš, nego vrati vojsku tamo gdje je bila".

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Opisali ste i razgovor između gospodina Stojčića i Miloševića u vezi sa demonstracijama u Srbiji. Možete li da kažete Sudu šta ste tom prilikom čuli?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Prilikom demonstracija u Srbiji Radojan Stojčić Badža bio je kod mene u stanu, nazvao je gospodina Miloševića i pričli su nešto o trenutnom stanju oko demonstracija.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine Milanoviću, opisali ste ulogu Željka Ražnatovića Arkana u regiji pa nije potrebno ponovo u sve to da se ulazi. Moje pitanje je kada je Badža otisao iz regije, kome je tada Arkan bio potčinjen?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa on je bio pravno potčinjen pod komandu Teritorijalne odbrane koja se nedugo posle toga, to jest Vens-Ovenovog plana (Vance-Owen Plan), transformisala u Plave brigade milicije i kao i ostali teritorijalci, "Tigrovi" su potpali pod komandu plavih brigada, to jest policije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kažete pravno je bio podređen komandantu TO, a *de facto*, postoji li razlika?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa postoji razlika zato što se Teritorijalna odbrana, znači, ugasila. Po Vens-Ovenovom planu samo je mogla ostati u civilu komanda Teritorijalne odbrane, koja je sarađivala sa Ujedinjenim nacijama (United Nations), zato što je sve teže naoružanje bilo pod sistemom duplog ključa, koji su čuvale Ujedinjene nacije, a komandu Plave brigade je preuzeo pukovnik Božo Košutić.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Koja je bila uloga Arkana pošto su prekinute borbe, ukoliko je imao neku ulogu?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Njegova uloga je bila, imao je jedinicu kojom je komandovao i bio je prisutan u slučaju napada hrvatske vojske da brani prostor.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Spomenuli ste u svojoj izjavi da je Arkan postao komandant kampa za obuku u Erdutu, a da je Hadžić bio taj koji ga je imenovao na taj položaj. Ko je donio tu odluku? Ko je to odlučio?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa tu odluku je doneo Goran Hadžić.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Koja je bila svrha centra pre nego što je došao Arkan?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa taj centar inače je bio centar za obuku Teritorijalne odbrane bivše Jugoslavije. Neposredno nakon otpočinjanja ratnih dejstava, negdje u avgustu mjesecu, tu se bila preselila Vlada Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema i jedno vreme je bio tu i smešten Radovan Stojčić Badža. Dolaskom Arkana komanda TO se preselila u jednu drugu zgradu, isto u Erdutu. To se nazivalo "Odmarašte Saponija". Vlada se iselila u dvorac, neki su je nazivali žuta kuća, a taj centar je i dalje ostao za obuku TO i tu je smješten bio Arkan. Poslije je to samo bio centar od Arkana.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Je li Arkanov centar za obuku finansiran od strane preduzeća „DP Dalj“?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa u to vreme rovito i nestabilno, TO i policija su se finansirali na razne načine dok nije uspostavljena vlast kako treba i da su se plaćali porezi i da se punio budžet, a u međuvremenu pojedinačne firme su pomagale TO i policiju.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Dakle, odgovor? Da li je preduzeće „DP Dalj“ finansiralo Arkanov centar za obuku?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Za vreme pripreme za svedočenje da li ste pregledali nekoliko dokaznih predmeta o finansiranju centra za obuku i da li su po vašem mišljenju ti dokumenti autentični?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da su dokumenti autentični.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, to je tabulator 14 u dokaznom predmetu 549, a pravni temelj za to finansiranje se vidi i u tabulatoru 15. Tabulator 26 je uredba o imenovanju Milana Panišića za direktora preduzeća "DP Dalj". Zatim imamo dokazne predmete 4 do 7, tabulator 44 koji se nalaze u odvojenom skupu dokumenata, to je odobrenje da se troškovi centra za obuku TO nadoknade od strane preduzeća Dalj, a to ste vi potpisali. Da li je ovo vaš potpis?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, ovo je tačno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Taj dokument nema datum. Sećate li se kada ste to odobrili?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Ovaj dokument nema datuma, međutim gore, u gornjem levom uglu izgleda piše kad je ta firma "DP Dalj" zaprimila ovaj dokument, a piše 1992. godina. Ja mislim da je to negdje početak 1992.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Imamo i tabulator iz dokaznog predmeta 427, tabulator 47 i 45.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej.

SUDIJA MEJ: Da?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja imam dva bajndera za ovog svedoka. U jednom je poslednji tabulator broj 31, a u drugom je poslednji tabulator broj 27. Nigde ja nemam do 44, ako nema neki treći bajnder koji ja nisam video.

SUDIJA KVON: To je u ovom snopu dokumenata koji je zajedno sa mapama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ovde je ovaj snop, tu piše Predsedništvo Jugoslavije, pa je onda dalje ...

SUDIJA KVON: Pogledajte broj, sa leve strane dokumenta nalazi se broj. To su već usvojeni dokazni predmeti, mi sada gledamo dokazni predmet broj 427 koji je uveden u trenutku kada je svedočio gospodin Torkildsen (Morten Torkildsen).

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Dakle, imamo dve fakture, jednu iz januara 1992. godine, koju je potpisao Arkan i drugu iz januara, odnosno 22. januara 1992. godine. Da li su ti dokumenti autentični?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jesu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Zatim imamo tri dokumenta, tabulator 45, to je opet u dokaznom predmetu 549, tabulator 45, tabulator 17, tabulator 18 i tabulator 19, to se odnosi na isplate pojedinih faktura i mislim da ne moramo da ulazimo u te detalje. I napokon imamo tabulator 20 koji se ponovo odnosi na plaćanje. Moje pitanje vama bi bilo da li su plaćanja išla preko računa u Srbiji, onoliko koliko vi znate?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Početkom rata nsh dejstava i nepriznavanje Hrvatske i gašenja platnog promjeta koji je važio u bivšoj Republici Hrvatskoj, bilo je dosta radnih organizacija koje su poslovale na teritoriju Baranje, Slavonije i Zapadnog Srema i one su otvarale svoje račune u bankama u Srbiji.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A vlada kao takva, Vlada Srpske Autonomne Oblasti? Ovde na strani 4 u engleskom prevodu piše da postoji račun za srpsku pokrajinu Slavonija, Baranja i Zapadni Srem, s tim da je Goran Hadžić bio ovlašćeno lice. Da li ste bili upoznati sa tim?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Sjećam se tog dokumenta i te odluke. Na osnovu te odluke su radne organizacije iz Sremsko-baranjske oblasti otvarale račune u Srbiji.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A sada da pogledamo dokument pod tabulatorom 21, dokaznog predmeta 549. Gospodine Milanoviću, ovde viđimo fotografiju. Ko je prikazan na toj fotografiji? Možete li da nam kažete kada je ona snimljena?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODPONOVITI: Na fotografiji je Radovan Stojčić Bađa i Željko Ražnatović Arkan. Mislim da je snimljena negdje u jesen 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A gde? Da li možete da prepoznate gde je ovo snimljeno?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODPONOVITI: Na ovoj fotografiji se ne vidi, ali gledao sam ja i malo čistiju fotografiju, iz nje se vidi da je u centru u Erdutu snimljeno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine Milanoviću, da li ste vi gledali neke video trake tokom pripremnog rada za svedočenje i neke fotografije koje su skinute sa video trake?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODPONOVITI: Gledao sam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste takođe pokazali na posebnom dokumentu koga ste sve prepoznali?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODPONOVITI: Jesam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Prvi video snimak, da li je to bio snimak pres konferencije koja je bila održana 25. novembra 1991. godine?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODPONOVITI: Tačno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, to je dokazni predmet pod tabulatorom 15 i 23, dokaznog predmeta 549. Mi ne bismo želeli da sada puštamo video snimak, jer se na njoj samo vidi ko je sve bio prisutan, a to je sve potvrdio ovaj svedok na jednom dokumentu koji je potpisao i stavio datum. On je naveo koje je sve osobe video na toj video traci i ovde isto tako imamo i fotografije koje su skinute sa video trake. To sve možete da nađete na dokumentu pod tabulatorom 23 u ovom svežnju dokumenata. Je li to ono što ste videli na video traci?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODPONOVITI: Jeste, to je to.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sledeći video snimak koji ste pogledali predstavlja snimak sastanka 20. novembra 1991. godine u "Veleprometu" u Vukovaru. Časni Sude, u ovom slučaju radi se o dokaznom predmetu 458, tabulator 19.2 i 19.3. Da li ste, ako sada možete da pogledate molim vas na

ekran, da li ste takođe sastavili jedan dokument gde ste opet naveli ko je sve prikazan i koga ste sve prepoznali na ovom snimku?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Da, to je taj snimak. Na prvoj fotografiji prepoznao sam ...

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da, mi to svi možemo da vidimo. Ne-ma potrebe da ponavljate, samo nam potvrdite da je to dokument koji ste vi sastavili i vi potpisali zajedno sa saradnicima iz Tužilaštva ovde, zar ne?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: To je taj dokument.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, ja ne razumem o čemu se radi. Gospođa Uerc-Reclaf je rekla da se radi o nekom sastanku od 20. novembra u Vukovaru, a ovde se vide neki ljudi koji su stali da se fotografišu. Da li je to taj snimak ili ima neki drugi snimak? Ko je na tom sastanku u Vukovaru? Uopšte ne mogu da odgonetnem iz ovog ispitivanja. Šta svedok tvrdi, ko je na tom sastanku u Vukovaru 20. maja?

SUDIJA MEJ: Sve što ovaj svedok sada radi je to da identificuje ljudе koji su prikazani na fotografiji. Ukoliko gospođa Uerc-Reclaf želi još nešto drugo da ga pita ili ukoliko vi to budete želeli, u dogledno vreme to možete da uradite.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ja ne nameravam da postavljam nikakva pitanja vezana za ovaj sastanak. Samo sam želela da ovaj svedok identificuje ljudе koje je video na snimku kada je pregledao snimak. Sledeći video snimak se nalazi pod tabulatorima 24 i 25, dokaznog predmeta 549 i tiče se smotre i pres konferencije u Baranji u januaru 1992. godine. Gospodine Milanoviću, jeste li vi pregledali taj snimak na kome je general Bijorčević održao govor?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Da, pregledao sam snimak.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, mi ne nameravamo sada da puštamo govor gospodina Bijorčevića, ali smo dostavili stranu gde je transkribovano ono šta je on rekao, mi smo to dostavili Sekretarijatu (Registry).

SUDIJA MEJ: A gde je to sada? Mi ovde imamo fotografije, tabulator 24, oprostite, 25.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Fotografije su pod tabulatorom 25, video traka je pod tabulatorom 24, a mi smo pripremili i list, jedan dokument gde je transkribovan govor Bijorčevića, a to se takođe spominje i u izjavi i u rezimeu izjave.

SUDIJA MEJ: Onda to sve može da ide pod tabulator 24.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da, iz tih razloga ne nameravamo da puštamo video traku. Ali vi ste pregledali traku i sastavili dokument u kome se opisuju ljudi koje ste prepoznali. Je li tako?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Tačno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, možete da vidite da je svedok i sebe označio kao jednog od učesnika i to pod tačkom 5.107. Dakle, tu je označio i sebe kao jednog od prisutnih. Ja mislim da je to sve što nam je potrebno, hvala. Gospodine, vi ste u vašoj izjavi opisali i to se takođe nalazi u rezimeu, zapravo u paragrafu 77 i 78 izjave, ne spominje se u rezimeu. Vi ste opisali kako ste učestvovali na sednici, proširenoj sednici Predsedništva koja je održana 1. februara 1992. godine. Da li se vi sećate onoga što je general Adžić rekao o promovisanju Vensovog plana, kako bi se taj plan učinio prihvatljivijim za ljudе u vašoj oblasti?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Sećam se tog sastanka u Palati federacije, znači da ne nabrajam sve prisutne, ovde piše. Između ostaloga govorio je i general Adžić. Mislim da je on tada bio načelnik Generalštaba Vojske Jugoslavije ili Jugoslavenske narodne armije i on je uvjeravao nas prisutne da se prihvati Vens-Ovenov plan, a da vojska stoji iza toga. Ako nas Hrvati napadnu da će oni pomoći.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I vi ste već spomenuli, kao i opisali u vašoj izjavi, dolazak snaga UN-a i što je bilo urađeno da bi se obavile pripreme za to. Časni Sude, to se nalazi u pasusu 57, 79 i 80 izjave.

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: A mi smo ...

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vi ste spomenuli oficire, pukovnika Božu Košutića i pukovnika Rajka Kovačevića, koji su bili zaduženi za Plave brigade i ono što mene interesuje je sledeće: jesu li to bili oficiri JNA i jesu li oni i dalje radili za Vojsku Jugoslavije i primali platu?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Da, bili su oficiri Vojske Jugoslavije i primali su platu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vi ste takođe spomenuli da je JNA ostavila za sobom vozila i oružje pod ovim sistemom duplog ključa. Kažite nam ko je donosio odluke o tome?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Nisam vas razumeo, kakve odluke?

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vi ste spomenuli u vašoj izjavi da je JNA ostavila za sobom vozila i oružje pod ovim sistemom duplog ključa i onda ste rekli da su vojna vozila bila prefarbana u plavo, a da su delovi Teritorijalne odbrane postali sada deo policije. Mene interesuje ko je doneo odluke da se sve ovo uradi?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa na osnovu Vens-Ovenovog plana vojska i policija su se morale skinuti u civilna odela. Napomenuo sam već da je mogla ostati samo aktivna komanda TO u punom sastavu, ali da moraju biti u civilu. Po Vensovom planu je dozvoljeno da se formiraju dvije brigade milicije koje će nositi plave uniforme, kod nas policija nosi plave uniforme, i da one budu na tom prostoru. Rekao sam i tačan broj koliko je to ljudi, a pošto nije bilo ljudi dovoljno, onda je iz vojske i TO, neki su ljudi prešli u posebne jedinice milicije, a isto tako dozvoljeno naoružanje je prefarbano u plave, u plavu boju.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vi ste spomenuli sastanak u Karađorđevu od 24. februara 1992. godine, to ste spomenuli u vašoj izjavi. Da li se na tom sastanku diskutovalo o svim tim koracima koje je trebalo preuzeti?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, to se diskutovalo na tom sastanku, kako to tehnički odraditi i kako pripremiti plave brigade da garantuju bezbjednost narodu na prostoru Slavonije, Baranje i Srema, jer Vojska Jugoslavije se povlači, Teritorijalna odbrana se gasi, da se ulije narodu povjerenje u te dve brigade koje će biti na prostoru "SBO".

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sad vas molim da pogledate dokument pod tabulatorom 26, u dokaznom materijalu 549, to je plan za demilitarizaciju i transformaciju XI korpusa Vojske Republike Srpske Krajine, to se ne tiče dolaska snaga UN-a, već Erdutskog sporazuma. Možete li da nam kažete molim vas kada je sastavljen ovaj dokument, zato što on na sebi nema datum?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Ovaj dokument je najvjeroatnije stavljen u drugoj polovici novembra 1995. godine, posle potpisivanja Erdutskog sporazuma, jer on je u duhu sporazuma gdje se treba XI korpus SBO-a da demilitarizuje.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I kada se pogleda na drugu stranu ovog dokumenta, u tački 8 se spominje 300 milicionera iz MUP-a Srbije. O kakvoj se jedinici tu radilo?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: To je bila jedinica, posebna jedinica "PJM" iz MUP-a Srbije koja je bila na prostoru i garantovala je narodu bezbednost u Slavoniji, Baranji i Zapadnom Sremu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kad su oni došli na taj prostor i ko im je bio komandant, da li to znate?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu tačan datum da kažem, ali sigurno je bilo posle 5. avgusta 1995. godine, komandant je bio general major Obrad Stevanović.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U vašoj izjavi, a takođe i danas, vi ste spomenuli da je JNA ostavila neko oružje koje je bilo stavljen pod sistem duplog ključa. Takođe ste nam naveli detalje o vrsti naoružanja i količini. Ko je imao dupli ključ?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Dupli ključ, pa jedan ključ je bio u komandi TO, a drugi ključ je imao komandant sektora UN snaga.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je Teritorijalna odbrana Republike Srpske Krajine kasnije ponovo dobila kontrolu nad ovim naoružanjem?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, posle napada hrvatske vojske na Zapadnu Slavoniju, maja 1995. godine, Hrvatska je prekršila Vens-Ovenov plan, napala je prostor i u saglasnosti sa UN snagama oružje je uzela TO i formirana je vojska na prostoru SBO-a.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vi ste u svojoj izjavi rekli da su uprkos Vánsovom planu brigade i dalje postojale u toj regiji, dakle pet brigada Teritorijalne odbrane, i da su bile pod komandom pukovnika Sladojevića. Kome je on bio odgovoran? Kome je on izveštavao?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: O kojem periodu govorite?

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Govorim o periodu postojanja RSK-a, od 1992. godine, pa sve do njegovog smenjivanja.

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa ako govorimo o uzimanju oružja i oruđa iz sistema duplog ključa, brigade i komanda su postojale, znači, komanda je postojala, rekao sam u civilu, kad je uzeto oružje onda su obukli uniforme, uzeli oružje i oruđe, a on je bio potčinjen komandi TO u Kninu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Je li on izveštavao nekog u Srbiji ili je vršio koordinaciju svojih dejstava sa nekim u Srbiji, recimo sa Vojskom Jugoslavije?

OPTUŽENI MILOŠEVIC: Gospodine Mej ...

SUDIJA MEJ: Samo trenutak. Neka svedok odgovori na pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIC: Ja imam primedbu na pitanje, jer pitanje je, kako bih rekao, sugestivno, pita ga da li je vršio koordinaciju dejstava s nekim. U to vreme nikakvih dejstava тамо nije ni bilo, па nije ni mogao vršiti koordinaciju, па nije ni mogao vršiti koordinaciju. Nikakvih dejstava u Sremsko-banatskoj oblasti nije bilo ...

SUDIJA MEJ: U redu ...

OPTUŽENI MILOŠEVIC: Čak ni od strane lokalnih ...

SUDIJA MEJ: U redu. Možda biste hteli da preformulišete pitanje, gospođo Uerc-Reclav.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U to vreme kad je pukovnik Sladojević bio na čelu Teritorijalne odbrane, znači od 1992. godine, da li je on vršio koordinaciju sa bilo kim u Srbiji?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Kad je pukovnik Sladojević postao komandant TO do skorog njegovog smjenjivanja 1995. godine nije bilo djejstava, ali on je znači, vršio tu, a komandant mu je bio u Kninu, ali imao je dobre odnose sa Novosadskim korpusom iz, po meni, logičnih, logične stvari, zato što "SBO" nije bio fizički spojen sa donjim delom Krajine, nego je bio nasložen na zonu odgovornosti Novosadskog korpusa.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Što se tiče finansiranja i opreme Teritorijalne odbrane od 1991. godine, tokom 1991. godine, ko je finansirao Teritorijalnu odbranu i ko je finansirao kupovinu opreme 1992. godine?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne mogu da svjedočim za sami početak 1991. godine, ali za sam kraj mogu, i početak 1992. godine, dok nije bila formirana Republika Srpska Krajina. Finansirana je na raznorazne načine, nešto iz privrede "SBO-a", a dolazila je pomoć od Vojske Jugoslavije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je Teritorijalna odbrana i dalje dobijala finansiranje od JNA ili Vojske Jugoslavije kasnije?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Dobivala je i dalje, ali sad već od formiranja Republike Srpske Krajine, od 26. drugog 1992. godine, to se sve vrši preko Knina, a Knin onda spušta dole.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste vi pregledali niz dokumenta koji se tiču finansiranja, opremanja i obuke bilo Teritorijalne odbrane, bilo policije Republike Srpske Krajine, da li ste sve to pregledali tokom pripreme za svedočenje?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jesam, pregledao sam te dokumente.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste zaključili da su oni autentični?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jesu, autentični su.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, mi ćemo sad da se pozabavimo nekim od ovih dokumenata. Prvo dokazni predmet 327, tabulator 9, to su sve sada dokazni predmeti iz ovog paketa dokumenata gde se nalazi i karta. Da li je ovo zvanična, službena beleška o sastanku sa gospodinom Miloševićem i drugima, koji je održan 12. novembra 1992. godine? Da li ste vi znali da je održan taj sastanak?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Sjećam se, pošto je pukovnik Stojan Španović bio tad ministar odbrane, da mi je rekao da je održan sastanak, ali nisam znao ko je bio prisutan i da je dogovoren način finansiranja.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I sada gledajući taj dokument, kad pogledate potpis, pečat i oblik ovog dokumenta, da li vam se čini da je on autentičan?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: On je, on je tačan, pošto poznam pečat, a poznajem i lično potpis gospodina Španovića.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A način finansiranja koji se ovde spominje, delimično putem Vojske Jugoslavije, a delimično kroz Ministarstvo odbrane, da li se to zaista i sprovedilo na taj način, koliko je vama poznato?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da se sprovedilo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sledeći dokazni predmet je dokazni predmet 327, tabulator 14 i on se odnosi na finansiranje policije. Da li znate da li je ovo rešeno na način na koji je opisan od strane, odnosno preko Republike Srbije i da li je ovaj dokument autentičan?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Dokument po zagлавju, pečatu i potpisu je tačan.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sledeći dokument je 327, tabulator 17 i to je dokument od 28. avgusta 1993. godine. U njemu se spominje suma od 60.000 američkih dolara. Pre svega se kaže da ovaj dokument prima Milan Tepavčević. Ko je on bio i kakvu je funkciju imao?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da je u to vreme Tepavčević bio pomoćnik ili zamenik načelnika Državne bezbjednosti Srbije, a što se tiče dokumenta, mislim da je tačan po zagлавju, pečatu, samo nije potpisao Martić nego neko je za njega potpisao.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li znate išta o ovom pitanju koje je opisano ovde u ovom pismu?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Sećam se jedne skupštine gdje je Martić napao dotičnog Dušana Orlovića i da su nestale te pare, da nije kupljeno to što je namjeravano.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sledeći dokument je dokazni prredmet 352, tabulator 14. Ovde se spominje zahtev za jedinstvenost kreditno-monetarnog sistema. Jeste li vi bili upoznati sa takvim zahtevom?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa sjećam se tog zahtjeva, jer je to u 1992. godini bilo aktuelno.

OPTUŽENI MILOŠEVIC: Čekajte, molim vas, tabulator 14 smo malopre gledali, to je ovo pismo Martića gde kaže: "U okvirima vaših mogućnosti mo-

lim da se pruži pomoć“. Je l' ima još neki tabulator 14? Evo ovde piše vašim egzibit 327, tabulator 14.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Dokazni predmet 352, tabulator 14. To je drugi dokument.

SUDIJA MEJ: Gospođo Uerc-Reclaf, ne želim da vas prekidam dok izlažete, ali samo pitam kad je dokument već dostavljen ovde, da li moramo ponovo da ga obrađujemo. To bi ubrzalo stvari, kada ga ne bi obrađivali.

SUDIJA KVON: Da li su oni već bili označeni identifikacionim brojem?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Ne, oni su već bili usvojeni, ali ovaj svedok može nešto detaljnije da nam kaže o tome.

SUDIJA MEJ: Ukoliko ima nekih pitanja koji iz ovog proističu, u redu, ali bez toga ne moramo da ih obrađujemo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Što se tiče ovog dokumenta, ovaj dokument je upućen Republici Srbiji i Crnoj Gori i sa izuzetkom banke, nije upućen saveznim organima. Možete li da nam objasnite zašto?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da u to vreme, znači to je 12. maj 1992. godine, savezni organi nisu funkcionali iz poznatih razloga, pošto su se republike odvojile i celi monetarni sistem i budžet je pao na Vladu Srbije i Crne Gore i Vladu Republike Srpske Krajine se obraća direktno njima i guverneru Narodne banke Jugoslavije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, pa ovo je tipičan primer jednog potpuno pogrešnog i sugestivnog pitanja. Ovo se, ovaj, ovaj dokument se odnosi na monetarni sistem i upućen je, kao što vidite, guverneru Narodne banke Jugoslavije, koja je institucija, znači centralna banka upravo odgovorna za tu stvar. A upućena, naravno, i Vladu Republike Srbije i Vladu Republike Crne Gore, ali upućena saveznim organima. Jedinom saveznom organu nadležnom za pitanja monetarnog sistema, to je centralna banka. Kako može da se postavi pitanje zašto nije upućena saveznim organima. Centralnoj banci Jugoslavije je upućeno, a odnosi se na monetarna pitanja.

SUDIJA MEJ: Dozvolite Tužilaštvu da oni postavljaju svoja pitanja, a vi ćete postaviti svoja. Gospođo Uerc-Reclaf, nisam sasvim siguran u čemu je značaj ovoga šta sad ovde radimo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Još samo jedno pitanje. Da li se kasnije novac Republike Srpske Krajine stampao od strane Narodne banke Jugoslavije?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, stampao se u kovnici ili ne znam kako se ta ustanova zove, ali je ustanova Narodne banke Jugoslavije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A da li je novac u gotovini transportovan iz Jugoslavije u Republiku Srpsku Krajinu?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, želela bih preći na dokazni predmet 352, tabulator 152. O ovom dokumentu je već bilo reči, ali mislim da ovaj svedok može da nam kaže nešto o pozadini toga. To je naređenje Živote Panića o prihvatanju i uvođenju vojnih obveznika u Republiku Srpsku Krajinu koji borave na teritoriji SRJ.

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Iz zaglavlja vidim da se to desilo u januaru 1993. godine, ne mogu tačno da kažem, mislim da su tada Hrvati napali donji deo Republike Srpske Krajine. Da li je to Miljevački plato, Medački džep, ne mogu tačno da se sjetim, ali je sigurno da je tada Republika Srpska Krajina proglašila opštu mobilizaciju i uputila zahtjev, zahtjev u Jugoslaviji da se njezini vojni obavjeznici vrate na prostor Krajine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Jesu li izbeglice iz RSK-a na silu regrutirani u Srbiji, znate li za to?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa bilo je slučajeva.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Videli ste i dokument, naime, pismo Gorana Hadžića, to je 352, tabulator 156, ali nije potrebno sada da ga gledate. U tom dokumentu spominje se osoblje za vojni pravosudni sistem. Da li su vojni tužioци i drugi pravnici došli u RSK iz Vojske Jugoslavije, koliko vi znate?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Došli su sigurno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A da li je vojni pravosudni sistem uspostavljen?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je ikada vođeno nekakvo suđenje za neki ratni zločin u tom Sudu?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu se setiti za celu Republiku Srpsku Krajину, ali za "SBO" mislim da nije, ali su civilni sudovi sudili za zločine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li znate koliko je bilo osuđenih za ratne zločine?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu se tačno setiti. Sjećam se jednog slučaja u Baranji koji mi je ovako ostao da sam zapamtio, ali se ne bih mogao sjetiti drugoga.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Opisali ste u svojoj izjavi, sada smo na odlomku 50, u rezimeu i na odlomku 91 u izjavi, vi ste opisali saradnju sa Novosadskim korpusom JNA i kako se odvijala ta saradnja, a ja vas sad pitam da li ste imali direktni pristup načelniku Generalštaba Vojske Jugoslavije, a pri tome posebno mislim na generala Životu Panića?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa kao što sam rekao, saradnja je bila dobra i imao sam kontakte sa načelnikom Generalštaba.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako je to započelo, ti direktni kontakti sa Životom Panićem? Kada su oni započeli i kako?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Prvo, nisu to bili baš česti kontakti, a započeli su, ne mogu se sjetiti, jednom prilikom gdje smo se na nekom skupu sreli, razmjenili telefone i ponekad se čuli i vidjeli.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A koja ste pitanja raspravljali? Možete li da nam date neke primere o čemu ste razgovarali?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu se sad sjetiti, ali uvjek je to bilo u službi odbrane prostora "SBO".

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U svojoj izjavi ste opisali kontakte sa generalom Perišićem u vezi 50 tenkova koje ste tražili i dobili. Da li ste tražili samo tenkove ili i posade za te tenkove?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu se sad tačno setiti datuma kad sam tražio tenkove i dobio, ali nisam tražio posade.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I kada su ti tenkovi stigli, kako su oni došli u RSK-a, a da to nije primećeno i gde su bili razmešteni?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa dobro, normalno da smo to tajno uradili. Razmješteni su na prostor "SBO", ali sve je bilo u službi odbrane prostora.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Opisali ste i razgovor, odnosno posetu generala Perišića XI korpusu u julu 1995. godine. Časni Sude, to je izostavljen iz rezimea, ali je u izjavi svedoka u odlomku 121. Već ste opisali jedan događaj u kojem ste vi odbacili, odnosno odbili 20, 21 oficira Vojske Jugoslavije koji je stigao u regiju, ali mislim da to moramo da iznesemo usmeno. Da li ste vi 1995. godine tražili vojne starešine iz Vojske Jugoslavije?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: To je bilo u avgustu 1995. godine, ali sigurno posle pada donjeg djela Krajine. Tražili smo oficire od generala Perišića. On je nama uputio nekih dvadesetak oficira, ali ne VS koje smo mi tražili, nego je poslao onog koja nam nisu trebali, pa smo ih vratili natrag.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste dali naređenje u tom smislu?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, ja sam dao narijeđenje.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li vas je Badža nazvao u vezi sa tim u tom kontekstu?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Da, nazvao me.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Možete li da nam opišete šta se dogodilo? Šta je on rekao i šta se dogodilo posle toga?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Posle toga, kad sam ja, znači, napisao naredbu da se oni vrate nazad, Badža me je nazvao da trebam da dođem na sastanak u Beograd i ja sam došao na sastanak. I došao sam na sastanak, Badža me je uputio kod gospodina Miloševića i tu smo kratko održali sastanak. Gospodin Milošević me pitao da se Momčilo Perišić žali na mene, da sam napisao neku naredbu za oficire i tako dalje, i ja sam objasnio o čemu se radi i gospodin Milošević je rekao da će porazgovarati sa Perišićem, da nije to tako kako je on pričao, sobzirom da je čuo moju priču kakav je bio zahtjev za oficirima, koji su došli oficiri i zašto su otisli.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je gospodin Milošević u stvari znao za vaše naređenje? Da li ga je on imao?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Sećam se da ga je imao, naređenje, ovaj, verovatno mu ga je Perišić dao.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je vaša naredba odobrena ili je ona ukinuta, odnosno preinačena?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne, moja naredba je izvršena, tek kad je izvršena onda se Perišić žalio.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da, da, to smo shvatili, ali posle vašeg razgovora sa gospodinom Miloševićem da li je vaša naredba preinačena ili odobrena, potvrđena?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu se sad tačno setiti da li je, da li je odobrena ili izvršena, ali često su oficiri dolazili i odlazili sa našeg prostora.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Opisali ste u svojoj izjavi vaše kontakte sa srpskim MUP-om i drugim srpskim službenicima putem posebnih telefonskih linija. Ko je uspostavio te telefonske linije?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa ne mogu se tačno sjetiti, ali mislim da su ljudi došli iz Srbije. Da li su radili u "Pošti" ili MUP-u, ja sad tačno ne znam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su ponekad te linije bile odsečene i ako je tako, ko je to učinio i zašto?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa jesu, često su bile, ovaj, presjecane. Kad ja napravim, pod navodnicima, neku grešku onda zahladne odnosi i čim pukne veza, ja znam šta je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Jeste li vi bili jedini u regiji koji je imao takav poseban telefon koji ste opisali?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Nisam nešto siguran, možda je imao Ilija Kojić, ali ne mogu da tvrdim, a on je bio pomoćnik ministra unutrašnjih poslova.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su drugi dolazili u vašu kancelariju da bi koristili tu telefonsku liniju i da bi nazvali službenike u Srbiji?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Ponekad.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Spomenuli ste kako su ljudi iz srpske Službe državne bezbednosti bili prisutni u regiji. U vezi sa Brankom Glušićem, želela bih da znam gde je on imao svoj ured?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Nisam razumeo. Ured u SBO-u ili u Srbiji?

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U vašoj regiji.

SUDIJA MEJ: Mislim da bi ovo bio zgodan trenutak da prekinemo budući da prelazimo na novu temu. Vreme je da prekinemo. Gospodine Najs, ja sam shvatio da vi želite sutra da dovedete drugog svedoka, što znači da bi ovaj svedok trebalo da se vrati iduće nedelje da završi svoje svedočenje.

TUŽILAC NAJS: Mogu li u vezi toga da vam se obratim na privatnoj sednici nekoliko minuta?

SUDIJA MEJ: Da.

(privatna sednica)

SUDIJA MEJ: Znači sutra, gospodine Miloševiću, sutra će možda da svedoči general Smit, kao što ste čuli. Gospodine Najs, hoću da budem siguran da kada saznate šta će da bude, odnosno ko će da svedoči, da će te vi da obavestite optuženog da bi znao za kojeg od dva svedoka treba da se pripremi, za ovog svedoka ili za generala Smita. Takođe bih još htelo da kažem da sudija Robinson sutra neće da zaseda sa nama ovde u Međunarodnom судu zbog hitnih ličnih poslova, ali će on svakako imati priliku da... To ćemo zajedno da uradimo, zajedno ćemo da razmotrimo situaciju u vezi sa zahtevom za generala Smita. Mislim da smo već dobili potreban materijal, nadam se da je tako. Vi ne tražite da se uvede rezime, već cela izjava.

TUŽILAC NAJS: Da, naš zahtev se odnosi na izjavu. Rezime je samo nacrt, ali general već radi na tome, puno nam pomaže i u stalnom smo kontaktu

elektronskim putem. Ja mislim da neće biti mnogo novih dodataka i dopuna izjave, ali možda ih i bude, videćemo.

SUDIJA MEJ: Rekli ste da on može da nam bude na raspolaganju samo sutra.

TUŽILAC NAJS: Koliko sam ja razumeo. Teško da ćemo uspeti sve da završimo za dan, ali u svakom slučaju videćemo šta će on da uradi, imajući u vidu probleme sa kojima se suočava.

SUDIJA MEJ: Sa kojima se i mi suočavamo. U redu. Prekidamo sa radom za danas i nastavljamo sutra u 9.00.